

Rural
Office

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

UK Government Wales
Llywodraeth y DU Cymru

Strategaeth Adfywio i. Crynodeb Gweithredol

Mae trefi'n chwarae rhan bwysig o ran bod yn lleoedd i bobl fyw a gweithio ynddynt, ac ymweld â nhw. Maent yn asedau ynddynt eu hunain ac yn hybiau i fusnesau annibynnol a mentrau, elfennau sy'n cefnogi'r economïau cylchol a sylfaen.

Mae datblygiad trefi yn flaenoriaeth strategol allweddol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol. Roedd y gwaith ymgysylltu ac ymgynghori a wnaethpwyd wrth ddatblygu Strategaeth Economaidd Ceredigion, sef 'Hybu Economi Ceredigion: Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', wedi nodi bod 'lleoedd' yn un o'r pedwar maes blaenoriaeth ar gyfer cefnogi economi Ceredigion, lle byddai yna gyfle i ddatblygu trefi ffyniannus, byw, gweithgar a chymdeithasol.

Er mwyn deall datblygiad trefi ar draws y rhanbarth yn y dyfodol, penododd Cyngor Sir Ceredigion Rural Office i helpu i ddatblygu fframwaith a sylfaen gadarn ar gyfer cynorthwyo cymunedau a rhanddeiliaid eraill i flaenoriaethu eu hanghenion, pennu rhestr o ymyraethau, a nodi'r modd i gyflawni'r canlyniadau a ddymunir.

Mae'r strategaeth adfywio hon yn nodi cyfres o brosiectau allweddol ac ymyraethau targededig sy'n benodol i Aberaeron ac sy'n croesgyfeirio at flaenoriaethau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Mae'n cynrychioli gweledigaeth hirdymor sy'n gyfanswm o rannau cynyddrannol, a'r rheiny'n ymgorffori gwybodaeth leol ac yn ymateb i anghenion cyfnewidiol preswylwyr, gweithwyr ac ymwelwyr â'r dref.

Mae'r weledigaeth ar gyfer Aberaeron â'i sylfaen ar ddull seiliedig ar asedau, dull sy'n adeiladu ar y llwyddiannau ac yn cael ei lywio gan waith dadansoddi, ymchwil ac ymgynghori gofalus. Mae canol y dref wrth graidd bywyd y gymuned, ac mae'r strategaeth hon yn nodi cyfleoedd ar gyfer proses adfywio fywiog a chynaliadwy.

2035 Aberaeron

Tref hygyrch a bywiog i bobl fyw a gweithio ynddi ac ymweld â hi trwy gydol y tymhorau, a thref sy'n dathlu ei threftadaeth arfordirol.

Map lleoliadau

Aberaeron, yng nghyd-destun Cymru, wedi'i hamlygu ymhlith trefi strategol Ceredigion.

Strategaeth Adfywio

ii. Cynnwys

i. Crynodeb Gweithredol	
ii. Cynnwys	
1. Trosolwg	01
1.1 Dull	
1.2 Crynodeb	
1.3 Methodoleg	
1.4 Ymgysylltu	
1.5 Proses	
2. Y Cyd-destun Rhanbarthol	03
2.1 Ceredigion	
2.2 Trefi gwledig	
2.3 Amcanion adfywio	
3. Y Cefndir	07
3.1 Y cyd-destun lleol	
3.2 Treftadaeth	
3.3 Demograffeg	
3.4 Blaenoriaethau cenedlaethol	
3.5 Trosolwg cyllid	
3.6 Themâu craidd	
4. Adfywio Trefi	13
4.1 Gweledigaeth	
4.2 Adborth rhanddeiliaid	
4.3 Dadansoddi	
4.4 Effaith economaidd a gwerth cymdeithasol	
4.5 Cynllun adfywio	
4.6 Ymyraethau targededig	
5. Prosiectau Allweddol	27
5.1 Cynllun adfywio allweddol	
5.2 Gwelliannau i'r stryd fawr	
5.3 Yr harbwr	
5.4 Datblygiad Penmorfa	
6. Canlyniadau	41
6.1 Linell amser	
6.2 Argymhellion	
6.3 Fframwaith ymgysylltu	

Strategaeth Adfywio

1. Trosolwg

1.1 Dull

Mae'r strategaeth adfywio hon yn defnyddio dull seiliedig ar asedau sy'n adeiladu ar lwyddiannau, priodolddau a gwerthoedd sy'n benodol i Aberaeron a'r gymuned leol. Mae'n canolbwyntio ar wella'r hyn sy'n gweithio'n dda ar hyn o bryd ac yn amlygu'r potensial ar gyfer gwella.

Mae'r strategaeth yn cynrychioli gweledigaeth hirdymor ar gyfer creu lleoedd sy'n swm ei rhannau cynyddrannol. Cyflwynir ymyraethau targededig a phrosiectau awgrymedig, ynghyd ag amserlenni amrywiol, ac maent yn darparu opsiynau ar gyfer datblygiad cynyddrannol neu benagored, a hynny naill ai dan arweiniad y cyngor neu arweiniad y gymuned, yn unol â'r blaenoriaethau. Mae'r atebion yn dibynnu ar wybodaeth leol, ymgysylltu parhaus â'r gymuned, ac ymrwymiad hirdymor i fynd i'r afael â materion penodol trwy gydweithio â phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol.

1.2 Crynodeb

Diffinnir adfywio fel a ganlyn: "set integredig o weithgareddau sy'n ceisio gwrthdroi dirywiad economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a ffisegol a sicrhau gwelliannau parhaol mewn ardaloedd lle na fydd grymoedd y farchnad yn gwneud hynny ar eu pen eu hunain heb ryw gymaint o gymorth gan y llywodraeth" (Fframwaith Adfywio Newydd, 2013). Mae'r strategaeth a'r adroddiad adfywio hyn wedi'u paratoi ar ffurf dogfen weledigaeth, sy'n darparu rhestr o ymyraethau targededig a fapiwyd yn ôl yr effaith economaidd bosibl a gwerth cymdeithasol pob prosiect.

Mae adfywio yn golygu nodi a mynd i'r afael â heriau sy'n benodol i gymunedau lleol. Yn ei chraidd, mae'r strategaeth hon wedi cael ei llunio ar y cyd â chynrychiolwyr a rhanddeiliaid o'r gymuned sydd wedi nodi cyfleoedd i wella asedau cyfredol ac i greu tref fywiog a llewyrchus i bobl fyw a gweithio ynddi.

Mae Ceredigion yn sir sy'n meddu ar drefi rhyngddibynnol ac aneddiadau bach ac iddynt amrywiaeth o broblemau cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd. Er bod yna amrywiaeth o themâu cyffredin yn bodoli, mae ar bob cymuned leol angen pecyn cymorth, neu strategaeth, sy'n nodi ac yn cysylltu'r heriau hyn, gan alluogi ymateb beirniadol a gweledigaethol.

Mae'r strategaeth hon yn ceisio adfer ac annog twf yn yr economi leol, a chryfhau bywiogrwydd Aberaeron a'r cymunedau lleol. Nod polisi'r llywodraeth yw annog twf sy'n cael ei lywio'n lleol sy'n gynaliadwy ac yn deg, gan hybu datblygiad economaidd. Yn yr un modd, mae'r strategaeth hon yn canolbwyntio ar bobl – gan annog a galluogi cynghorau tref, preswylwyr, ac entrepreneuriaid lleol i ddatblygu set o brosiectau adfywio a fydd yn gwella llesiant cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd.

1.3 Methodoleg

I lywio set ddynamig o arfarniadau yn rhan o'r cynllun adfywio, mae ein methodoleg wedi bod yn gynhwysol, gan geisio arweiniad a mewnbwn trwy gydweithredu ag eraill. Trwy gydweithio â thîm prosiect mewnol Cyngor Sir Ceredigion, mae pob elfen ar yr astudiaeth wedi cynnwys prosesau dadansoddi ac ymchwilio gofalus; adolygiad o'r ddogfennaeth, mynd ati i gasglu gwybodaeth leol gyfredol, a gweithio gyda rhanddeiliaid lleol i ddeall heriau a chyfleoedd.

1.4 Ymgysylltu

Trwy gydol ymarfer y cynllun adfywio, rydym wedi gweithio gyda Chyngor Sir Ceredigion, ymgynghorwyr, rhanddeiliaid allweddol ac aelodau o'r gymuned leol. Nod y strategaeth adfywio, a'i hargymhellion, yw grymuso cynrychiolwyr trefi i symud ymlaen â datblygiadau yn y dyfodol. Bydd angen ystyried y dull hwn sy'n canolbwyntio ar bobl fel fframwaith ymgysylltu tymor hwy y gellir parhau i'w roi ar waith y tu hwnt i'r comisiwn hwn. Rydym wedi gweithio gyda datblygwyr cymunedol arbenigol a strategydd ymgysylltu i fapio hyn ochr yn ochr â'r strategaeth a'r prosiectau allweddol a amlinellwyd.

1.5 Proses

Gan adeiladu ar y gwaith ymgysylltu ac allgymorth sy'n bodoli a wnaed gan Gyngor Sir Ceredigion, a llwyddiant fforymau a llwyfannau lleol a sefydlwyd yn ddiweddar, rydym wedi ystyried y modd y mae'r broses o ddatblygu'r strategaeth adfywio hon yn galluogi grwpiau cymunedol a phreswylwyr i:

- Ddylanwadu ar y penderfyniadau sy'n siapio dyfodol eu tref;
- Cynnig lle y gallai prosiectau newydd gael eu lleoli, a beth a allai'r rhain fod;
- Ymgysylltu â'r rhwydwaith cymunedol ehangach ac annog camau gweithredu;
- Cael gafael ar adnoddau ar gyfer prosiectau cymunedol;

- Creu cyfleoedd ar gyfer deialog â Chyngor Sir Ceredigion a thîm y prosiect.

Mae ymyraethau targededig a phrosiectau ategol allweddol a nodir yn y strategaeth adfywio hon yn cael eu hystyried mewn perthynas â pholisi rhanbarthol a chenedlaethol. Mae ymgysylltu wedi cynnig y cyfle i wirio syniadau o ran eu ffeithiau ar y cyd â phreswylwyr a rhanddeiliaid lleol. Mae hyn wedi helpu i nodi prosiectau y gellir eu rhoi ar waith yn ddiymdroi, cynlluniau peilot tymor canolig i brofi syniadau, ac ymrwymadau strategol tymor hwy. I symud y strategaeth yn ei blaen a chreu momentwm, bydd angen i ddatblygiad yr ymgynghoriad hwn a'r ymgysylltiad cymunedol ddod yn gylch gorchwyl i'r awdurdod lleol neu'r cynrychiolydd/cynrychiolwyr lleol. Mae'n bwysig bod pob cynnig hirdymor yn:

- Seiliedig ar dystiolaeth sy'n defnyddio'r wybodaeth yr ydym wedi'i chasglu;
- Cyfleu'r hyn y mae rhanddeiliaid wedi'i ddweud mewn ymgynghoriadau;
- Dathlu asedau a chyfleoedd ffisegol a chymdeithasol cyfredol;
- Nodi blaenoriaethau ar gyfer y camau nesaf;
- Nodi themâu a diddordebau cyffredin i helpu i;
- Ymgorffori egwyddorion creu lleoedd i greu datblygiad o safon uchel a mannau cyhoeddus sy'n hyrwyddo ffyniant, iechyd, hapusrwydd a llesiant.

Lluniau o waith ymgysylltu a'r safle

1. Disgrifio sut olwg a fydd ar Aberaeron ymhen deng mlynedd yn ystod gweithdy rhanddeiliaid
2. Gwesty'r Harbourmaster, Pen Cei

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

2.1 Ceredigion

At ei gilydd, sir wledig yw Ceredigion, sef yr hen Sir Aberteifi yng Ngorllewin Cymru. A hithau wedi'i lleoli ar Fae Ceredigion, y bae mwyaf yng Nghymru, mae ganddi dros 50 milltir o arfordir, ynghyd â chefnwlad fynyddig. Yn cael ei diffinio gan afonydd, mae Ceredigion yn gartref i aber Afon Dyfi yn y gogledd ac Afon Teifi yn y de, y ddwy yn ffurfio ffiniau naturiol ym mhegynau gogleddol a deheuol y sir.

Yn ystod y 18fed ganrif a dechrau'r 19eg ganrif, bu Sir Aberteifi yn gartref i nifer o ddiwydiannau; cyn i'r harbwr siltio, roedd y prif borthladd a oedd yn gwasanaethu De Cymru wedi'i leoli yn Aberteifi. O ganlyniad, daeth economi'r sir i fod yn ddibynnol iawn ar amaethyddiaeth da byw i'w gwerthu yn y farchnad. Yn ystod yr 20fed ganrif, profodd y diwydiant magu da byw ostyngiad mewn proffidioldeb. Dewisodd pobl fudo i ardaloedd mwy llewyrchus yng Nghymru ac ymhellach, ac arweiniodd hyn at ostyngiad ym mhoblogaeth y sir.

Mae Ceredigion wedi'i hamgylchynu â môr a thirweddau hynod o hardd, ac mae safon yr amgylchedd yn rhagorol. Mae perthynas pobl â'r dirwedd amrywiol hon o ffermdir, dyffrynnoedd afonydd coediog, a threfi marchnad bach ond cydnerth wedi llunio hanes y sir, ac mae iddo werth sylweddol o ran yr economi a menter.

Mae tref fwyaf Ceredigion, Aberystwyth, yn un o'i dwy ganolfan weinyddol ac yn gartref i nifer o sefydliadau cenedlaethol, gan gynnwys Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Ysbyty Bronglais, a Phrifysgol Aberystwyth; yr ail yw Aberaeron, cartref Cyngor Sir Ceredigion.

Ystyrir Ceredigion yn ganolfan diwylliant Cymreig gan lawer, ac, yn ôl cyfrifiad 2021, mae 43.5% o'r boblogaeth yn gallu siarad Cymraeg. Mae tref Llanbedr Pont Steffan hefyd yn gartref i brifysgol gyntaf Cymru: Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

1

2

Tirweddau Ceredigion

1. Mynyddoedd Llandysul
2. Moroedd Aberystwyth

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

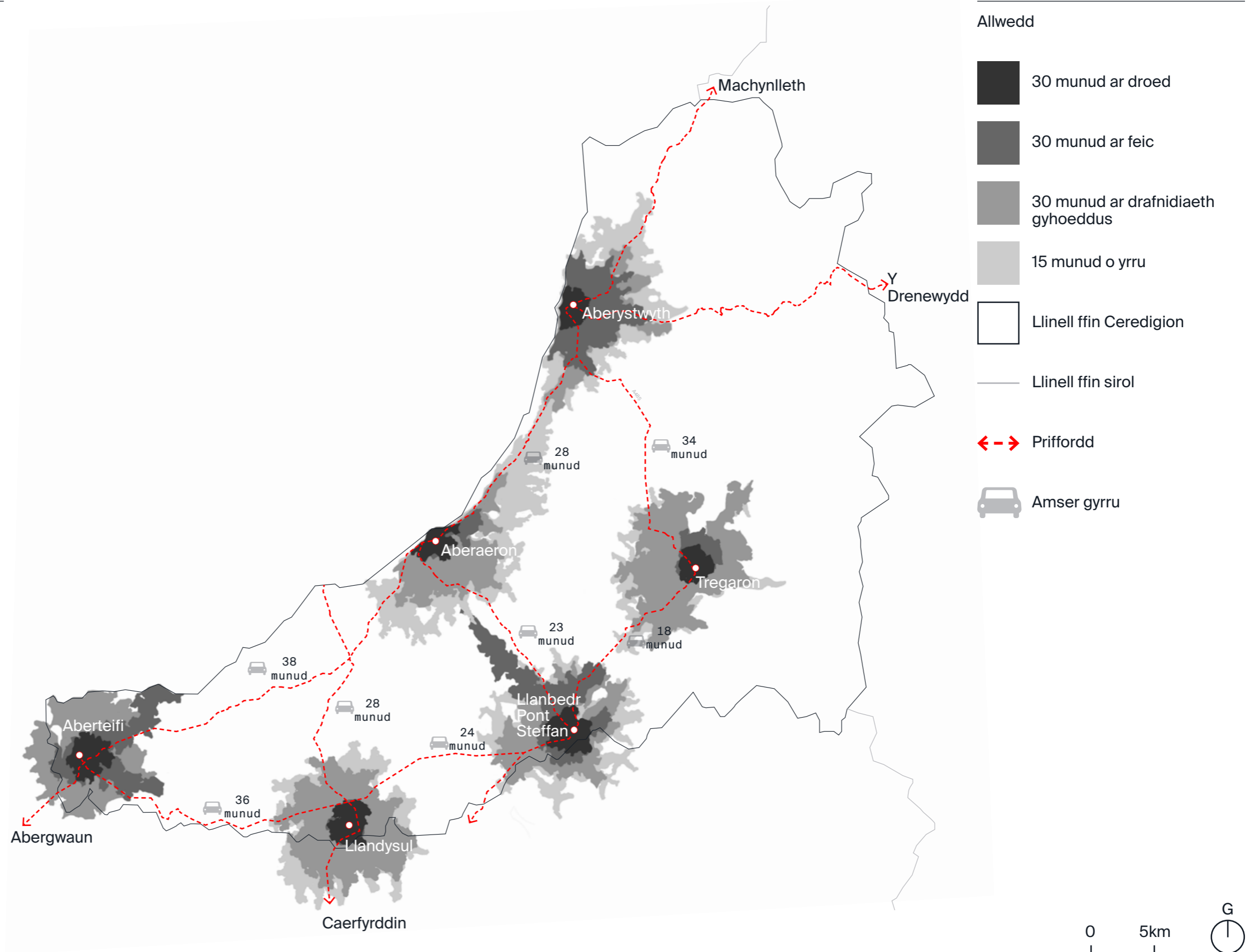
2.2 Trefi gwledig

Mae Ceredigion yn sir brin ei phoblogaeth a helaeth yn ddaearyddol, ac mae'n cynnwys chwe phrif dref: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron. Wedi'u gwasgaru rhwng y trefi hyn ac yn gydgysylltiedig â nhw y mae trefi a phentrefi llai, a hynny ledled tirwedd ddiwylliannol unigryw. Felly mae cysylltedd yn rhan bwysig ac annatod o unrhyw strategaeth adfywio gan fod y trefi hyn i gyd â chysylltiadau cryf a set ryngddibynnol o swyddogaethau, amwynderau a gwasanaethau.

Mae gan y sir gyfoeth o asedau cynhenid rhagorol a thirwedd naturiol unigryw. Mae'r trefi'n meddu ar hanfod rhai o'r perthnasoedd allweddol â harbws, afonydd, mynyddoedd ac arfordir sy'n gwneud tirwedd y rhanbarth mor nodedig.

O'u defnyddio mewn modd effeithiol, gall y nodweddion rhanbarthol hyn wella ansawdd bywyd preswylwyr a darparu'r sylfeini ar gyfer twf economaidd yn y dyfodol. Bydd hyn yn cynnwys adeiladu ar y cryfderau neilltuol cyfredol, sy'n cynnwys arlwy twristiaeth ac iddo'r potensial i gynyddu niferoedd yr ymwelwyr a'r incwm trwy gydol y tymor, a hynny'n rhan o arlwy, llwybr neu daith ledled y sir. Ynghyd â buddsoddiad mewn dysgu, sgiliau, a marchnadoedd llafur lleol eraill, sydd hefyd yn ofynnol ar gyfer adfywio'r economi sylfaenol a gwella cryfderau cyfredol y sector (gweithgynhyrchu, amaethyddiaeth, bwyd a diod, masnach cyfanwerthu a manwerthu).

O ran trafnidiaeth, mae Lein y Cambrian yn darparu gwasanaethau rheilffordd sylfaenol rhwng Aberystwyth, Amwythig a Birmingham, lle gall teithwyr ymuno â gwasanaethau ar gyfer Llundain a manau eraill. Mae bysiau lleol yn gwasanaethu prif drefi Ceredigion, ac mae gwasanaethau pellter hir yn bodoli rhwng Aberystwyth a Chaerdydd, gan deithio trwy Aberaeron a Llanbedr Pont Steffan. Mae Bwcabus, gwasanaeth bws lleol sy'n gweithredu yn ne'r sir, yn cynnig cludiant sy'n cael ei deilwra ar gyfer preswylwyr gwledig.

Strategaeth Adfywio

2. Y Cyd-destun Rhanbarthol

2.3 Amcanion adfywio

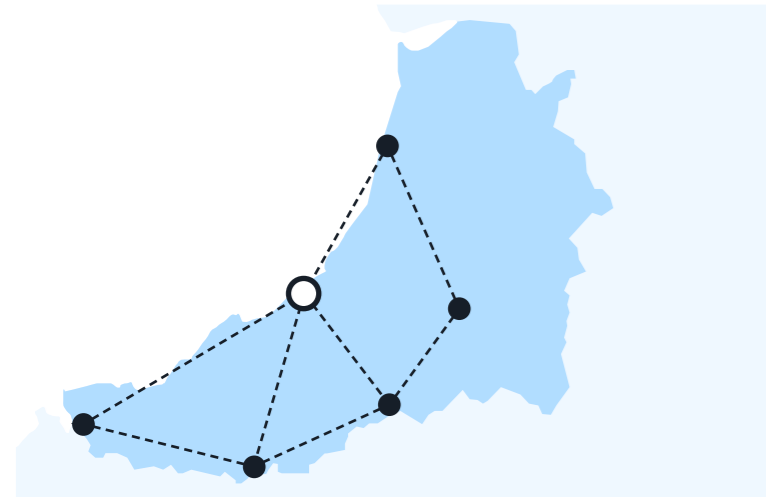
Mae maint a lleoliad Ceredigion yn ei chyd-destun cenedlaethol yn golygu bod yna sawl her i dwf ei heconomi. Serch hynny, mae safle strategol Ceredigion yn darparu nifer o gyfleoedd i newid, tyfu ac addasu i ddyfodol economaidd cynaliadwy a bywiog.

Mae'r strategaeth adfywio hon yn ymgorffori amcanion llesiant ac uchelgeisiau 'Strategaeth Gorfforaethol Cyngor Sir Ceredigion 2022-2027' ar gyfer y pum mlynedd nesaf, sydd fel a ganlyn:

- hybu'r economi, cefnogi busnesau a galluogi cyflogaeth;
- creu cymunedau gofalgar ac iach;
- darparu'r dechrau gorau mewn bywyd a galluogi dysgu i bob oed;
- a chreu cymunedau cynaliadwy, gwyrdd ac iddynt gysylltiadau da.

Yn ogystal â'r uchod, mae cynllun economaidd y rhanbarth, 'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion – Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', yn nodi sefyllfa economaidd gyfredol y sir a'r heriau allweddol o ran twf yr economi leol, ac yn amlinellu strategaeth a chyfres o ymyraethau allweddol hyd at 2035 i gyflawni "twf economaidd cryf, cynaliadwy a mwy gwydn i Geredigion". Y sbardunau economaidd, a amlinellir gyferbyn, yw'r egwyddorion sy'n sail i'r strategaeth ar gyfer adfywiad yn Aberaeron.

Ar wahân i gynyddu twf economaidd mewn cymunedau lleol, mae'n bwysig rhoi pwyslais ar hyrwyddo ffyniant a rennir ledled y sir. Mae hyn yn golygu datblygu strategaeth ranbarthol i ddelweddu a chreu Ceredigion ffyniannus, iach ac egniol y mae ar bobl eisiau byw a gweithio ynddi.

'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion – Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35'

Ysgogwyr economaidd cynllun economaidd y rhanbarth.

Menter

Cefnogi busnesau a chymunedau

- Cefnogi'r broses o greu busnesau newydd yng Ngheredigion a helpu busnesau cyfredol i dyfu
- Meithrin ymwybyddiaeth o'r ffaith bod Ceredigion yn lle gwych i sefydlu a thyfu busnesau
- Cryfhau a manteisio ar gyfleoedd allweddol ar gyfer sectorau allweddol: bwyd, ffermio, amaeth-dechnoleg, twristiaeth, awyrodod, biowyddoniaeth
- Mynd i'r afael â gwendidau strwythurol a diffyg yn y farchnad lle maent yn bodoli yn Economi Sylfaenol Ceredigion (ac yn benodol yn y sectorau Adeiladu a Gofal)
- Sicrhau bod gan Geredigion y seilwaith i gefnogi cyfleoedd i dyfu
- Datblygu a chynnal dull cydweithredol cadarn wrth ymdrin â thwf economaidd

Pobl

Ysbrydoli pobl, gan ddatblygu sgiliau, iechyd a llesiant

- Saernio cysylltiadau cadarnach rhwng gweithwyr y dyfodol a chyflogwyr
- Gweithlu medrus ac arloesol a arweinir gan gyflogwyr
- Creu diwylliant sy'n canolbwyntio ar entrepreneuriaeth
- Hyrwyddo Ceredigion fel lle cadarnhaol i fyw, astudio, gweithio a thyfu ynddo
- Mynd ati mewn modd cadarnhaol i hyrwyddo cyfleoedd i bawb elwa o dwf economaidd

Cysylltedd

Cysylltu busnesau a chymunedau

- Gwella'r rhwydwaith ffyrdd
- Gwella'r ddarpariaeth trafndiaeth gyhoeddus yng Ngheredigion
- Cefnogi a hyrwyddo teithio llesol
- Datgarboneiddio trafndiaeth
- Hyrwyddo rhwydwaith trafndiaeth integredig ar gyfer cymunedau gwledig
- Gwella rhwydwaith y grid trydan
- Datgarboneiddio'r rhwydwaith ynni
- Archwilio potensial economi hydrogen
- Datblygu dull strategol wrth ymdrin â rhwydweithiau digidol
- Gwella'r cysylltedd digidol yng Ngheredigion
- Gwella'r lefelau ecsbloetio digidol yng Ngheredigion

Lle

Hyrwyddo Ceredigion fel lle i fyw a gweithio ynddo ac i ymweld ag ef

- Nodi a darparu cyfleoedd i wella manau byw, gweithio a hamdden yn y dref
- Cynyddu'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy
- Sicrhau bod gan Geredigion safleoedd strategol effeithiol ar gyfer cyflogaeth
- Datblygu a gwella asedau gwyrdd Ceredigion
- Gwella'r canfyddiad o Geredigion fel lle bywiog i fyw a gweithio ynddo ac i ymweld ag ef
- Gwneud Ceredigion yn lle bywiog ar gyfer digwyddiadau

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.1 Y cyd-destun lleol

Mae Aberaeron yn anheddiad o bwys yng 'Nghynllun Datblygu Lleol' (CDLI) Ceredigion. Mewn perthynas â'i maint a'i phoblogaeth, mae gan y dref ystod eang o gyfleoedd cyflogaeth yn y sector preifat a chyhoeddus, gan gynnwys swyddfeydd Cyngor Sir Ceredigion, cynigion gofal iechyd, a nifer o siopau manwerthu a masnachol ar raddfa fach wedi'u crynhoi yng nghanol y dref. Yn fwy diweddar, mae Aberaeron wedi ei datblygu ei hun i fod yn gyrchfan llawn addewid ar gyfer bwyd a diod, gan gynnwys amrywiaeth o fwytai uchel eu parch.

Lleolir Aberaeron ar wastadedd arfordirol ger aber Afon Aeron ac ar gefnffordd yr A487. Mae'n gysylltiedig â phedwar Anheddiad Cyswllt (aneddiadau sydd wedi'u diffinio fel y cyfryw i ddibenion datblygu'r CDLI, ac sy'n gysylltiedig, i ddibenion cynllunio, â chanolfannau gwasanaeth trefol neu wledig), ac mae ganddi ardal ddaearyddol gymharol fach o gymharu â Grwpiau Aneddiadau eraill ledled y sir. Y mwyaf o'r Aneddiadau Cyswllt yw Ffos-y-ffin, sydd tua 3 km i'r de o Aberaeron. Fodd bynnag, ychydig iawn o wasanaethau a chyfleusterau sydd yn yr anheddiad hwn ar gyfer y boblogaeth gyfagos. Er gwaethaf manteision agoswydd Ffos-y-ffin i Aberaeron, dewiswyd Llwyncelyn (sydd 4.1 km i'r de o ganol y dref) yn y cyfamser i gynorthwyo i ddiwallu anghenion tai y dref yn yr CDLI cyfredol. Dyrannwyd ffigur twf tai o 131 o anheddau ar y cyd i Aberaeron a Llwyncelyn yn yr CDLI cyfredol.

Mae Aberaeron yn darparu cymysgedd da o wasanaethau i breswylwyr ac ymwelwyr ac mae cyfradd ei hunedau gwag yn isel; mae hyn yn awgrymu iechyd a pherfformiad economaidd da yng nghanol y dref. Mae gweithgarwch masnachol yn cael ei gynnal a'i ategu, a hynny yn ystod y prif dymor twristiaeth a'r tu allan iddo, gan gyfraniad gweithwyr swyddfa i'r economi leol. Gallai targed Llywodraeth Cymru i 30% o'r gweithlu barhau i weithio gartref gael effaith sylweddol ar fasnach ddyddiol ac economi'r dref, yn enwedig mewn cyfnodau tawel o ran twristiaid.

3.2 Treftadaeth

Datblygodd Aberaeron o amgylch yr harbwr ac mae'n arddangos cynllunio trefol o ddechrau'r 19eg ganrif. O ganlyniad i adeiladu'r harbwr, datblygodd Aberaeron i fod yn borthladd allweddol ar arfordir gorllewinol Cymru.

Mae'r ffurf adeiledig yng nghanol y dref yn cydymffurfio'n bennaf ag arddull unffurf, Sioraidd, sy'n cynnwys congilfeini pendant nodweddiadol i'r waliau brics neu gerrig, ffenestri cymesur syml a linteli addurniadol. Adeiladwyd y tai presennol sydd o bwys hanesyddol yn arddull cyfnod y Rhaglywiaeth. Yn achos y rhan fwyaf o'r strydoedd, torrir ar reoleiddra'r terasau gan gornel fwy a thŷ canolog, ynghyd â'r defnydd o fannau agored megis Sgwâr Alban. Mae nifer yr adeiladau rhestredig a'r ffaith bod rhan ganolog y dref a'r harbwr wedi'u dynodi'n Ardal Gadwraeth yn dystiolaeth o'r arddull bensaernïol a'r pwysigrwydd hanesyddol hwn.

Sgwâr Alban

Cerflun o Farch Cobiau Cymreig gyferbyn â Gwesty Brenhinol y Plu.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.3 Demograffeg

Mae Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019, sef y mesur swyddogol o amddifadedd cymharol, yn gosod ardaloedd yng Nghymru rhwng 1 (yr ardaloedd mwyaf difreintiedig) a 1,909 (yr ardaloedd lleiaf difreintiedig). A hithau yn safle 1257, mae Aberaeron yn un o'r 50% o ardaloedd lleiaf difreintiedig – y 34ain ardal lleiaf difreintiedig o blith 46 o ardaloedd yn Awdurdod Lleol Ceredigion.

Yn ôl canlyniadau cyntaf cyfrifiad 2021, bu gostyngiad o 5.8% yng Ngheredigion o ran y duedd yn y boblogaeth, a hynny o tua 75,900 yn 2011 i 71,500. Fodd bynnag, tyfodd cyfanswm poblogaeth Cymru 1.4%, sef cynnydd o 44,000 o bobl i 3,107,500. Yn ôl cyfrifiad 2021, mae gan Aberaeron boblogaeth o 1,274 o gymharu â 1,422 yng nghyfrifiad 2011.

Gan roi cyfrif am faint a chyfran y gymuned Gymraeg ei hiaith, yr amrywiaeth o wasanaethau a chyfleusterau, a lefel y datblygiad arfaethedig, mae Datganiadau Grwpiau Aneddiadau Cynllun Datblygu Lleol 1 2007-2022 Cyfrol 2A yn gwneud y dyfarniad a ganlyn:

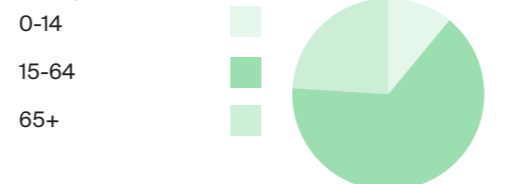
“Mewn perthynas ag Aberaeron ei hun (ond ac eithrio Llwynceilyn), nid oes unrhyw reswm i gredu y byddai lefel y twf a gynigir yn cael effaith negyddol sylweddol ar y gymuned na'r Gymraeg, ac, fel y cyfryw, nid oes angen rheoli'r gyfradd y dylai datblygiad fynd rhagddo yn ystod cyfnod y cynllun.”

Ward Tref Aberaeron a gofnododd un o'r canrannau uchaf o siaradwyr Cymraeg yng Nghyfrifiad 2021 (65%), megis yn 2011 (59.9%) – cynnydd o 6.1% yng nghanran y siaradwyr Cymraeg.

Cymru
Poblogaeth

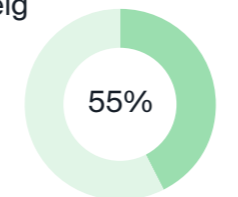
Grwpiau Oedran

Oedran Canolrifol

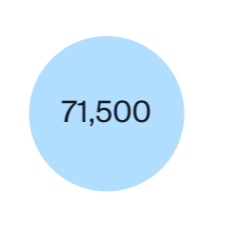
Hunaniaeth Gymreig yn unig

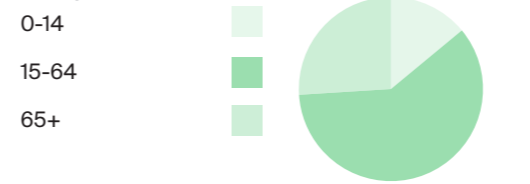
Ethnigrwydd

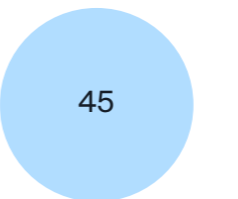
Ceredigion
Poblogaeth

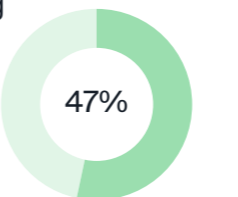
Grwpiau Oedran

Oedran Canolrifol

Hunaniaeth Gymreig yn unig

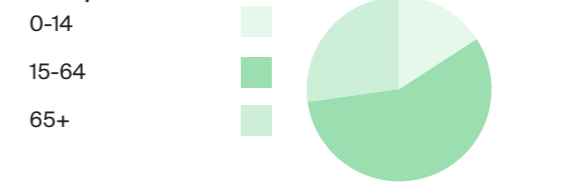
Ethnigrwydd

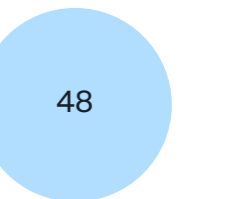
Aberaeron
Poblogaeth

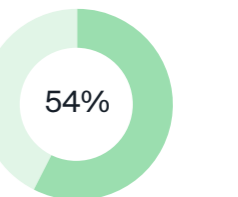
Grwpiau Oedran

Oedran Canolrifol

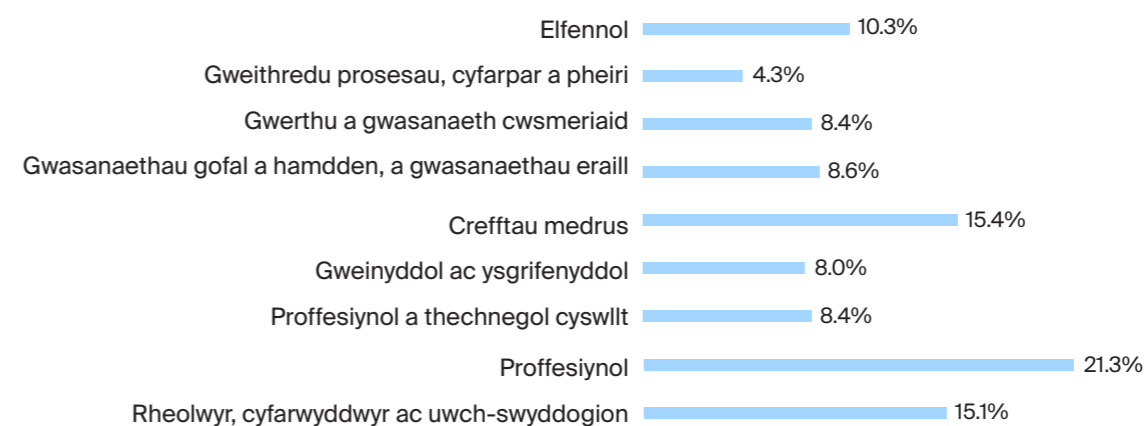
Hunaniaeth Gymreig yn unig

Ethnigrwydd

Galwedigaeth

Data demograffig cenedlaethol, rhanbarthol a lleol

Ffynhonnell y data: SYG 2021

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.4 Blaenoriaethau Cenedlaethol

Mae'r amcanion adfywio ar gyfer pob un o chwe thref wledig strategol Ceredigion yn cael eu llywio gan y weledigaeth a'r gwerthoedd a amlinellir mewn polisi lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.

Dylai unrhyw brosiect yr ymgwymer ag ef sefydlu'r Pum Ffordd o Weithio a amlinellir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn ei ddull o fynd i'r afael â'r cynllunio a'r datblygu. Mae hyn yn cwmpasu'r canlynol:

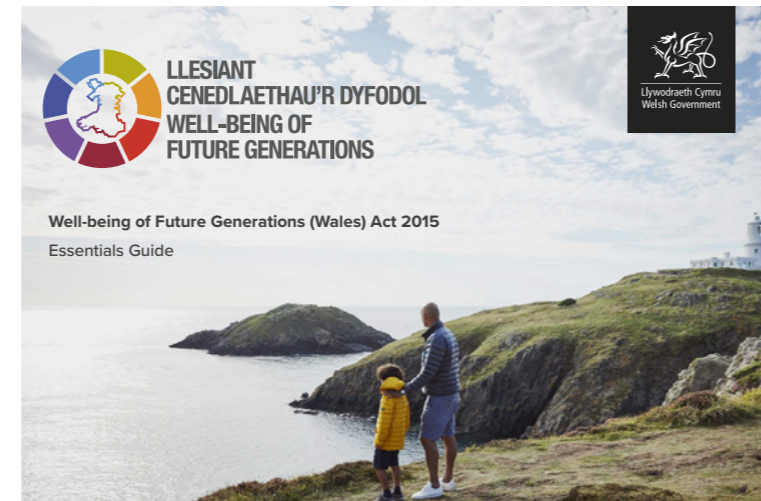
- Yr hirdymor: cydbwysu anghenion byrdymor ar yr un pryd â diogelu'r gallu i ddiwallu anghenion hirdymor;
- Integreiddio: ystyried y modd y mae'r prosiect yn effeithio ar nodau llesiant y trefi a nodau llesiant cyrff cyhoeddus eraill;
- Ymgysylltu: sicrhau bod cynlluniau yn ymgysylltu â rhanddeiliaid cymunedol ac yn adlewyrchu amrywiaeth yr ardal;
- Cydweithredu: tynnu sylw at a gweithio gyda sefydliadau ac arbenigwyr eraill y bydd perthynas waith gydweithredol â nhw yn ychwanegu gwerth;
- Atal: deall y modd y gall ymyraethau targededig gyfrannu at atal problemau, neu eu helaethu neu eu gwaethygu.

Mae'r saith nod llesiant yn dangos y Gymru yr ydym yn dymuno byw a gweithio ynddi; maent yn llywio cynlluniau adfywio'r dref, ac yn ymdrechu am ddyfodol cynaliadwy. Mae'r nodau hyn fel a ganlyn: Cymru lewyrchus; Cymru gydnerth; Cymru iachach; Cymru o gymunedau cydlynus; Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu; Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang.

Mae adroddiad Archwilio Cymru, 'Adfywio Canol Trefi yng Nghymru', yn disgrifio'r modd y mae gan ganol trefi y potensial i fod yn lleoedd bywiog a chynaliadwy, ond bod penderfyniadau ac arweinyddiaeth uchelgeisiol yn ofynnol i fynd i'r afael â'u heriau cyfredol. Mae newid cymdeithasol a thechnolegol, y twf mewn gwasanaethau ar gyrion y dref, a cholli gwasanaethau hanfodol, megis swyddfeydd post a banciau, wedi cael effaith sylweddol ar ganol trefi. Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn, mae angen sefydlu diben canol trefi a nodi ymyraethau targededig clir.

Er bod adfywio canol trefi yn parhau i fod yn flaenoriaeth genedlaethol, nid yw polisi Canol Trefi yn Gyntaf Llywodraeth Cymru wedi cael ei ymgorffori'n llawn eto. Yn ogystal ag awdurdodau lleol

a chenedlaethol, mae angen i bartneriaid yn y sector cyhoeddus a'r trydydd sector, ac mewn cynghorau tref a chymuned, cymunedau a busnesau fod yn rhan o'r penderfyniadau.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Mae'r ddeddf hon yn ei gwneud yn ofynnol i gyrff cyhoeddus ystyried effaith hirdymor eu penderfyniadau, mynd ati i wella eu ffyrdd o weithio gyda phobl, cymunedau, a'i gilydd, ac atal problemau parhaus megis tloedi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd.

Datblygu a'r perygl o lifogydd

Mae polisi a chanllawiau cynllunio, megis TAN 15, yn mynd i'r afael ag ymarferoldeb rheoli dŵr ac yn cydnabod bod afonydd a thraethlinau yn brosesau naturiol ac iddynt ran bwysig i'w chwarae mewn perthynas â llunio'r amgylchedd.

2021-2030 Cyflawni carbon sero net

Yn nodi'r modd y mae Ceredigion yn bwriadu ymateb i'r argyfwng hinsawdd sirol. Mae'n asesu allyriadau carbon gweithredol presennol y sir ac yn amlinellu'r heriau sy'n gysylltiedig â'r targed uchelgeisiol hwn ar gyfer 2030.

Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040

Strategaeth ar gyfer mynd i'r afael â blaenoriaethau cenedlaethol allweddol, gan gynnwys cynnal a datblygu economi fywiog, cyflawni'r gwaith o ddatgarboneiddio, a gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd.

Adfywio Canol Trefi yng Nghymru

Trosolwg o'r modd y mae awdurdodau lleol yn rheoli ac yn adfywio canol eu trefi, gan ddod i'r casgliad bod canol trefi wrth graidd bywyd yng Nghymru ac yn gallu bod yn lleoedd bywiog a chynaliadwy.

Y rhaglen LEADER

Yn cael ei hariannu trwy Gynllun Datblygu Gwledig Cymru (2014-2020), mae'r rhaglen LEADER wedi'i chynllunio i annog pobl, busnesau a chymunedau lleol i gymryd rhan yn y gwaith o ddarparu atebion cynaliadwy, ond arloesol, i fynd i'r afael â heriau cyfredol.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.5 Trosolwg cyllid

Mae'r dirwedd ariannu statudol wedi bod yn ansicr gydol yr ychydig flynyddoedd diwethaf. Yn ystod y ddau ddegawd diwethaf, cafwyd lefelau sylweddol o fuddsoddiad mewn datblygiadau cyfalaf ledled y DU. Yr ysgogiad ar gyfer hyn oedd cyflwyno arian loteri, ynghyd ag argaeledd cyllid yr UE trwy Gronfeydd Strwythurol. Fodd bynnag, mae'r gostyngiad mewn lefelau cyllid cyhoeddus yn ystod y blynyddoedd diwethaf wedi cael ei gofnodi'n helaeth, ac mae pob rheswm i gredu y bydd y dirywiad yn parhau ac, o bosibl, yn cyflymu mewn rhai rhanbarthau yn ystod y blynyddoedd nesaf. Mae effaith COVID-19 wedi golygu bod gwariant cyhoeddus dan bwysau yn fwy cyffredinol, a bydd hyn, yn anochel, yn golygu mwy o gystadleuaeth am unrhyw arian sydd ar gael o hyd.

Mae'r broses o flaenoriaethu penderfyniadau buddsoddi yn y dyfodol yn debygol o gael ei llywio gan amrywiaeth o ffactorau, ond mae Ceredigion mewn sefyllfa dda i elwa o fuddsoddiad os gall prosiectau fod yn gyson â blaenoriaethau strategol lleol, rhanbarthol a chenedlaethol ehangach.

Yn seiliedig ar raglenni ariannu diweddar a chyfredol, mae hwn yn rhoi cipolwg ar y mathau gwahanol o ffynonellau ariannu sydd ar gael o ffynonellau statudol. Dylid nodi hefyd fod rhaglenni ariannu newydd (a chylchoedd ariannu rhaglenni cyfredol) yn ymddangos yn barhaus:

- Llywodraeth y Deyrnas Unedig: Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (UKSPF)
- Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru: Bargen Dwf Canolbarth Cymru
- Llywodraeth y Deyrnas Unedig: Y Gronfa Ffyniant Bro
- Ymchwil ac Arloesi yn y DU (UKRI): Innovate
- Llywodraeth Cymru, Croeso Cymru: Cronfa'r Pethau Pwysig
- Llywodraeth Cymru, Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth, Cymru (CBTC)
- Llywodraeth Cymru: Cronfa Cymunedau'r Arfordir
- Llywodraeth Cymru: Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol
- Llywodraeth Cymru: Rhaglen Grant Cyfalaf Trawsnewid MALD
- Arall Llywodraeth Cymru: Ardoll Dwristiaeth

3.5.1 Arian y Loteri

Mae'r gyfran o arian y Loteri Genedlaethol sydd ar gael i achosion da yn dibynnu ar werthiant tocynnau loteri. Ar ôl rhai blynyddoedd o ddirywiad, gan roi pwysau ar yr arian a oedd ar gael, mae gwerthiant tocynnau wedi gweld cynnydd graddol yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Er gwaethaf gostyngiad o 3% mewn gwerthiannau yn y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2022, roedd cyfran yr incwm i achosion da ychydig yn uwch na'r llynedd. Ymhlith y rhaglenni grant sydd ar gael ar hyn o bryd, gan gynnwys rhaglenni grant Llywodraeth Cymru a ddosberthir trwy gyrff loteri, y mae:

- Cyngor Celfyddydau Cymru: Rhaglen Loteri Cyfalaf
- Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol: Cronfa Gweithredu ar y Newid yn yr Hinsawdd
- Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol: Pobl a Lleoedd
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol a Llywodraeth Cymru: Lleoedd Lleol ar gyfer Natur
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif grant
- Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol a Llywodraeth Cymru/Cyfoeth Naturiol Cymru: Y Gronfa Rhwydweithiau Natur

Ciwb Chwaraeon Aberaeron

Yn cynnwys tri cwrw tennis a lawnt bowls.

3.5.2 Ffynonellau dyngarol y sector preifat

Rhoddodd y 300 o ymddiriedolaethau a sefydliadau elusennol gorau yn y DU £3.48 biliwn yn 2019-2020, a oedd yn dwf o bron 8% o'r flwyddyn flaenorol. Mae'n well gan lawer o ymddiriedolaethau elusennol roi i elusennau llai, lle y gall eu grantiau gael effaith gyfrannol fwy. Fodd bynnag, gall datblygiadau cyfalaf mawr ddenu rhai o'r rhoddion mwyaf sylweddol gan ymddiriedolaethau a sefydliadau, ond dim ond un neu ddau o grantiau o'r fath y flwyddyn y gall ymddiriedolaeth fawr yn y DU eu rhoi, ac mae'r gystadleuaeth yn gref.

Mae'r grantiau hyn fel arfer yn canolbwyntio ar un neu fwy o'r themâu canlynol:

- Adeiladau newydd uchelgeisiol a gynlluniwyd i hyrwyddo rhagoriaeth ymchwil o'r radd flaenaf (yn aml mewn meysydd ymchwil sy'n ymwneud ag iechyd, neu sydd o ddiddordeb penodol i'r cyllidwr).
- Treftadaeth – adfer, ailddatblygu neu gynyddu mynediad i adeiladau o arwyddocâd hanesyddol a phensaernïol sylweddol.
- Cyfleusterau a fydd o fudd i nifer mawr o fyfyrwyr neu'r gymuned ehangach, neu a fydd yn hybu dysgu ymhlith aelodau'r naill garfan neu'r llall. Mae i'r adeiladau hyn fynediad cyhoeddus fel rheol. Er enghraifft, llyfrgelloedd, casgliadau amgueddfeydd prifysgolion, a lleoliadau celfyddydol sy'n eiddo i brifysgolion.
- Prosiectau grymus sy'n galluogi newid gwirioneddol, neu sy'n sicrhau newid sylweddol yn y ddarpariaeth; thema drawsbynciol sy'n berthnasol ledled amrediad o sectorau a gefnogir gan ymddiriedolaethau a sefydliadau.
- Mae gwerth am arian hefyd yn ystyriaeth allweddol.

3.5.3 Gwerth cymdeithasol

Yng Nghymru, mae pwysigrwydd gwerth cymdeithasol yn cael ei gydnabod yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac mae yna nifer o ddulliau o'i fesur. Yn dilyn ymgynghoriad helaeth, mae Fframwaith Mesur Gwerth Cymdeithasol Cenedlaethol Cymru (a elwir yn TOMs Cenedlaethol Cymru) yn cael ei gymeradwyo gan y Gymdeithas Llywodraeth Leol. Mae'r canllawiau ar ddefnyddio TOMs Cenedlaethol Cymru yn rhoi dealltwriaeth o'r modd y gall sefydliadau ddefnyddio'r fframwaith i ychwanegu gwerth at gymunedau a'r economi leol trwy gaffael blaengar. Mae'n caniatáu i werth ariannol gael ei osod ar eu cyfraniad i gymdeithas, a hynny trwy ddefnyddio set o 'werthoedd procsi'. Nid yw gwerth cymdeithasol yn ymwneud â budd ariannol yn unig, ond mae defnyddio'r gwerthoedd procsi yn helpu o ran deall graddfa ac ehangder yr effaith y gall mesur ei chael, ac o ran gallu cyfiawnhau penderfyniad caffael yn well.

Mae TOMs Cenedlaethol Cymru yn seiliedig ar gyfres o Themâu, Canlyniadau a Mesurau:

- Themâu – y themâu neu'r nodau strategol troswaol y mae sefydliad yn bwriadu eu dilyn, ac sydd wedi'u strwythuro ar sail saith nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Canlyniadau – yr amcanion, neu'r nodau, y mae sefydliad yn ceisio eu cyflawni ac sy'n cyfrannu at y thema.
- Mesurau – y mesurau, neu'r gweithgareddau, y gellir eu defnyddio i asesu a weithredwyd neu a gyflawnwyd y canlyniad.

Nid yw'r fframwaith yn offeryn sefydlog, ac mae'n esblygu i adlewyrchu anghenion a phwysau newidiol mewn cymdeithas, a'r bwriad yw iddo gael ei ddiweddarau'n flynyddol.

Strategaeth Adfywio

3. Y Cefndir

3.6 Themâu craidd

Mae strategaeth adfywio pob tref yn nodi cyfres gyffredin o themâu trawsbynciol, a amlinellir gyferbyn, sy'n adlewyrchu strategaeth economaidd Ceredigion, 'Rhoi Hwb i Economi Ceredigion – Strategaeth ar gyfer Gweithredu 2020-35', y mae ei ffocws ar Bobl, Lle, Menter a Chysylltedd. Gyda'i gilydd, mae'r themâu craidd hyn yn gweithredu fel sylfaen ar gyfer lleoedd cynaliadwy.

Mae'r strategaeth yn nodi'r modd y mae ymyraethau targededig yn galluogi cymunedau i gydweithio tuag at gyflawni twf economaidd cadarn, cynaliadwy a mwy cydnerth ar gyfer Aberaeron, twf sy'n cael ei greu gan bawb a'i rannu â phawb.

Mae ymyraethau arfaethedig sy'n dod o dan un neu ragor o'r themâu hyn yn cysylltu mewn modd tebyg â pholisi cenedlaethol a lleol, ac yn cefnogi nodau ac amcanion allweddol y strategaeth hon yn uniongyrchol.

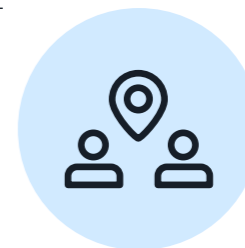
Teithio Llesol

Datblygu a hyrwyddo rhwydwaith o lwybrau cerdded a beicio dynodedig sy'n cysylltu pobl a lleoedd, ac a fydd yn rhan o'u teithiau bob dydd.

Amgylchedd

Hyrwyddo'r amgylchedd lleol a rheolaeth gynaliadwy ar adnoddau naturiol. Gwarchod cynefinoedd naturiol i annog bioamrywiaeth.

Creu Lleoedd

Datblygu mannau nodedig a bywiog sy'n cryfhau'r berthynas rhwng pobl a lleoedd.

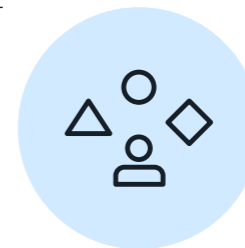
Busnes

Cefnogi busnesau a mentrau newydd a chyfredol ac eiriol drostynt. Sefydlu a chynnal seilwaith i gefnogi gwelliant economaidd.

Iechyd

Creu canol trefi bywiog sy'n cael effaith gadarnhaol ar ansawdd bywyd ac ar iechyd, hapusrwydd a ffyniant hirdymor cymunedau.

Sgiliau

Darparu cyfleoedd i gaffael a datblygu sgiliau a chymwyseddau gwaith craidd, sy'n annog dilyniant mewn hyfforddiant penodol neu ddewisiadau gyrfa yn y gymuned leol.

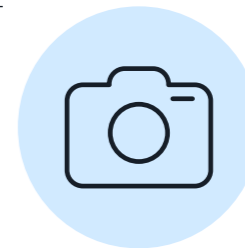
Cymeriad

Datblygu cymeriad hanesyddol a threftadaeth lleoedd i ddenu pobl i fyw ynddynt ac ymweld â nhw.

Y Stryd Fawr

Ystyried rôl y stryd fawr yn y dyfodol a'r modd y gallai gefnogi esblygiad canol tref i fod yn lle bywiog i fyw a gweithio ynddo, ac ymweld ag ef.

Twristiaeth

Annog twristiaeth adfywiol, sef ffordd gynaliadwy o ddarganfod lleoedd newydd sy'n cael effaith gadarnhaol ar gymunedau ac economïau lleol.

Cymuned

Hyrwyddo adfywiad a arweinir gan y gymuned. Nodi materion a chyfleoedd o fewn ardaloedd lleol a gwneud newidiadau sy'n cael effaith gymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol gadarnhaol.

Tirwedd

Cynyddu cydnerthedd yn wyneb effeithiau'r newid yn yr hinsawdd, yn ogystal â hyrwyddo rhyngweithio cymdeithasol mewn amgylchedd naturiol.

Teithio a Thrafnidiaeth

Hyrwyddo teithio hygyrch, cynaliadwy ac effeithlon. Gwneud trafndiaeth gyhoeddus yn ddewis deniadol.

Cyrchfan

Nodi a datblygu lleoedd sy'n creu profiadau bythgofiadwy, profiadau y bydd llawer o sgwrsio yn eu cylch.

Dysgu

Sicrhau bod cyfleusterau a fframweithiau yn bodoli i ddarparu cyfleoedd ar gyfer addysg, hyfforddiant a dysgu gydol oes.

Llesiant

Lleihau'r gwahaniaethau mewn cymunedau a chreu amodau sy'n galluogi pobl i fyw a gweithio mewn lleoedd diogel, bywiog.

2035 Aberaeron

Tref hygyrch a bywiog i bobl fyw a gweithio ynddi ac ymweld â hi trwy gydol y tymhorau, a thref sy'n dathlu ei threftadaeth arfordirol.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.1 Gweledigaeth

Cafodd Aberaeron ei gosod mewn man strategol yng nganolbwynt arfordir Cymru, ac mae hefyd wedi'i lleoli'n ganolog rhwng pum prif dref arall Ceredigion, sef Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul, a Thregaron. Er bod yr arfordir yn nodwedd fawr yn y dirwedd, mae amddiffyn yr arfordir hwnnw a pheryglon llifogydd yn bryderon cynyddol i fusnesau a phreswylwyr lleol.

Mae i Aberaeron dreftadaeth ystyrion iawn a gweladwy, a amlygir gan flaenoriaethau a phwyslais y cyngor tref lleol, a hefyd gan ystod o adeiladau rhestredig ledled canol y dref sy'n meddu ar enghreifftiau o nodweddion Sioraidd. Yn ddealladwy, mae cadwraeth yn hynod o bwysig, a dylid ystyried hyn yn gryfder ac yn gyfle i ymateb iddo yn rhan o'r broses o adfywio canol y dref.

Ystyrir Aberaeron yn fodel ar gyfer cynllunio trefi bach, ac mae'r harbwr yn parhau i fod yn ased allweddol iddi. Felly mae'r strategaeth adfywio yn rhoi pwyslais ar yr harbwr a glan y cei. Trwy ymyraethau targededig, sy'n cynnwys gwelliannau i'r stryd fawr a datblygu safleoedd allweddol mewn modd strategol, mae'r prosiectau'n cael eu targedu fesul cam i adeiladu momentwm a meithrin ymwybyddiaeth o statws y dref a'i chysylltiadau ag Afon Aeron a Bae Ceredigion. Mae'r canlyniadau'n darparu budd teg i breswylwyr lleol a thwristiaid, gan ganolbwyntio ar ddatblygu tref fywiog a llewyrchus i bobl fyw a gweithio ynddi ac ymweld â hi.

Hyd yn hyn, mae datblygiad yn y dref wedi canolbwyntio ar graidd hanesyddol sydd ar batrwm grid y naill ochr a'r llall i'r A487, elfen sy'n cymhlethu sawl problem o ran mynediad ac o ran dod o hyd i'r ffordd. Bydd darparu cyrchfan a man cyfeirio ac iddynt fynediad gweladwy i wasanaethau'r dref, siopau'r stryd fawr a chyfleusterau cymunedol yn helpu i sefydlu set o berthnasoedd rhyng-gysylltiedig sy'n hanfodol i adfywio economaidd hirdymor. Mae'n amlwg bod yna botensial i Aberaeron ddod yn gyrchfan arfordirol Gymreig bwtic, lle bydd cynigion o ran bwyd, diod a lletygarwch o safon yn cynyddu'n gyson. Mae angen cydbwysu hyn â strategaethau creu lleoedd hirdymor sy'n helpu i osod y sylfeini ar gyfer twf y gellir ei gyfiawnhau a gweithgarwch economaidd cynaliadwy.

Mae'r weledigaeth hon yn cyd-fynd ag arlwy craidd Cymru ar gyfer yr economi ymwelwyr ('Croeso i Gymru: blaenoriaethau i'r economi ymwelwyr 2020-2025'), ac yn rhoi ffocws ar y canlynol:

- Tirweddau eithriadol, a warchodir ac y gofeligir amdanynt;
- Cymunedau bywiog a diwylliant creadigol;
- Croeso Cymreig unigryw, a;
- Phrofiadau cenedlaethol megis Ffordd Cymru.

Y weledigaeth adfywio

Meysydd allwaeddol yr eir i'r afael â nhw yn y strategaeth adfywio.

- ① Swyddfeydd Penmorfa
- ② Yr Harbwr
- ③ Traeth y De
- ④ Traeth Aberaeron
- ⑤ Cae Sgwâr
- ⑥ Y Neuadd Goffa

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.2 Adborth rhanddeiliaid

Mae'r cynllun adfywio wedi deillio o sgysiau ag awdurdodau lleol a phreswylwyr, ac mewn gweithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid allweddol. Yn seiliedig ar y canlyniadau, mae'r strategaeth yn pennu cyfres o ymyraethau targededig a phrosiectau ategol allweddol, ynghyd ag argymhellion ar gyfer rhoi'r eitemau hyn ar waith.

Gwahoddwyd y rhanddeiliaid i ymateb i'r pynciau canlynol:

- Asedau**
Beth sy'n gweithio'n dda yn eich tref ar hyn o bryd?
- Gweledigaeth**
Disgrifiwch sut olwg a fydd ar eich tref mewn deng mlynedd.
- Ymyrraeth**
Pa newid a fyddai'n trawsffurfio eich tref fwyaf?
- Yr Economi**
Sut y gallai economi eich tref fod yn fwy cynaliadwy a chydnerth?

Gyda'n gilydd, bu i ni gynnal ymarfer creu gweledigaeth – sef plotio'r modd y gallai Aberaeron edrych ymhen 5, 10, ac 20 mlynedd. Trwy waith mapio, nododd aelodau'r gymuned ymyraethau targededig yn y dref.

Darparodd 12 o gynrychiolwyr o blith rhanddeiliaid allweddol ychydig dros 100 o eitemau o adborth ar ffurf fformatau gwahanol. Mae'r wybodaeth a gasglwyd wedi cael ei dadansoddi, ac yn cael ei hadlewyrchu yn y strategaeth adfywio er mwyn amlygu'r materion, yr anghenion a'r syniadau a ddaeth i'r amlwg o'r gweithdy.

Gweledigaeth
“Yn ffynnu ym mhob tymor”

Gweledigaeth
“Mwy cydlynol a chysylltiedig”

Economaidd
“Does dim angen newidiadau trawsffurfiol afresymol; dylid yn hytrach fynd ati i ddefnyddio a gwella'r asedau/isadeiledd cyfredol”

Ymyrraeth
“Cyflwyno arwyddion sy'n amlygu asedau; dynodi llwybrau ar gyfer yr ymwelydd”

Ymyrraeth
“Gwella'r cyfleusterau chwaraeon”

Economaidd
“Partneriaethau cymunedol, cyfuno adnoddau”

Ymyrraeth
“Defnyddio a gwella asedau cyfredol”

Gweledigaeth
“Mathau newydd o ymwelwyr, e.e. gŵyl gerddoriaeth, gŵyl bysgod”

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Ffotograffau ac adborth o weithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid a gynhaliwyd i drafod adfywiad yn Aberaeron.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3 Analysis

Mae'r canlynol yn adlewyrchu ymchwil i gyfleoedd a chyfyngiadau presennol, yn cynnwys deddfwriaeth gynllunio, gan roi ystyriaeth i asedau allweddol y dref.

4.3.1 Cyfyngiadau cynllunio

Mae Aberaeron yn cael ei chyfyngu'n fawr iawn gan y llethrau serth amgylchynol sy'n ffurfio Dyffryn Aeron. Oherwydd y topograffi, mae tir adeiladu addas a hawdd ei ddatblygu ar gyfer y dyfodol yn brin. Am y rheswm hwn, i gefnogi rôl ranbarthol Aberaeron dyrannwyd tir yn Llwynceilyn i wneud iawn am rywfaint o'r diffyg.

Mae Ardal Gadwraeth yn cwmpasu llawer o ganol y dref, a hynny ar y naill ochr a'r llall i Afon Aeron. Mae yn yr ardal hon dros 200 o Asedau Hanesyddol Dynodedig, sy'n cynnwys Eglwys Blwyf y Drindod Sanctaidd, Gwesty Brenhinol y Plu, a nifer o eiddo ar hyd Stryd y Bont.

Mae rheoliadau ffosffad yn bodoli ar hyn o bryd mewn nifer o ddalgylchoedd yng Ngheredigion. Fodd bynnag, nid yw Aberaeron wedi'i lleoli o fewn dalgylch sy'n sensitif i ffosffad ac felly nid yw dan gyfyngiad rheoliadau cynllunio ffosffad.

Mae rheoliadau llifogydd yn gyfyngiad ychwanegol gan fod cyfran sylweddol o'r ffurf adeiledig wedi'i lleoli mewn parthau llifogydd. Mae Cynllun Rheoli Traethlin Gorllewin Cymru, sy'n pennu dull strategol ar gyfer rheoli'r morlin rhag peryglon llifogydd ac erydiad arfordirol, yn amlinellu'r materion allweddol canlynol yn achos Aberaeron:

- Diogelu ardaloedd preswyl;
- Cynnal mynediad i'r traeth a'r môr;
- Defnydd hamdden a thwrstiaeth;
- Cadwraeth cynefinoedd a nodweddion amgylcheddol.

Oherwydd y topograffi a'r parthau llifogydd, mae Aberaeron wedi'i chyfyngu o ran ardaloedd darparu tai, ond mae'r cynigion cyflogaeth a'r gweithgarwch twristiaeth sylweddol yn golygu bod Aberaeron mewn sefyllfa gref.

O ganlyniad, y stryd fawr, yr amwynderau cymdeithasol a dinesig, a'r harbwr yw'r ffocws rhesymegol ar gyfer y strategaeth adfywio.

Safleoedd allweddol

Mae yna nifer o gyfyngiadau cynllunio yn Aberaeron, gan gynnwys cyfraddau cyflenwi tai isel, topoleg, a pherygl llifogydd.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3.2 Yr harbwr a'r promenâd

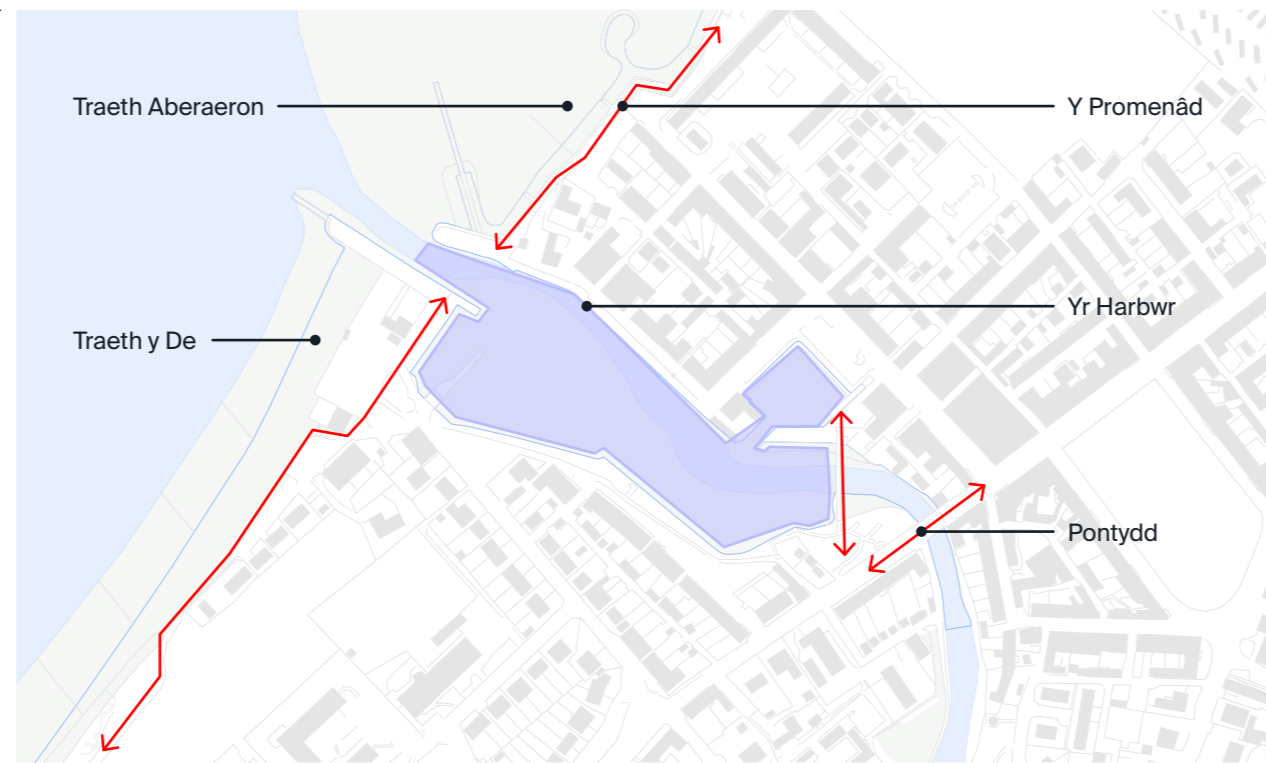
A hithau'n dref wedi'i lleoli ar wastadedd arfordirol ger aber Afon Aeron, mae Aberaeron yn gartref i harbwr llanw hanesyddol ym Mae Ceredigion. Gellir ystyried yr harbwr, sy'n llawn gweithgarwch morol, bwytaï a llety, yn un o asedau mwyaf Aberaeron, ased sy'n brif atyniad trwy gydol y flwyddyn.

Ar lanw isel, mae'r harbwr yn sychu i ffurfio tywod a llaid cadarn, a chaiff ei boblogi gan gychod â chilbren sadio. Mae Afon Aeron yn dod i mewn i'r harbwr o'r gogledd ond nid yw'n sgwrio llwybr digon dwfn i ddarparu angorfeydd distyll. Mae harbwr mewnol wedi'i lleoli yng nghornel ogleddol-ddwyreiniol yr harbwr, a gellir angori cychod dyfnder bas yno gan fod yn dŵr yn cael ei gynnal ar ddyfnder o ddwy droedfedd.

Gellid manteisio mwy ar yr harbwr a'r promenâd i wella cysylltiadau ar hyd yr arfordir a'r llif cerddwyr i ganol y dref. Byddai hyn yn helpu i ehangu'r gofod dinesig sydd ar gael, yn cynyddu'r arlwy i dwristiaid, ac yn gwella iechyd a llesiant preswylwyr lleol.

Mae cynllun arfaethedig yn bodoli i liniaru llifogydd arfordirol ac afonol yn yr harbwr ac o'i amgylch, ac i atgyweirio Pier y De. Nod y prosiect yw amnewid Pier y De, ailbroffilio Traeth y De, ailbwyntio wal fewnol bresennol yr harbwr, a chodi morglawdd newydd oddi ar Bier y Gogledd. Hefyd yn cael eu cynnwys yn rhan o'r cynllun amddiffyn rhag llifogydd arfaethedig y mae cyfleoedd ar gyfer gwell cyfleusterau, cysylltedd a pharcio, a chyfleoedd i ailgynllunio'r mannau agored a'r mannau picnic o amgylch yr harbwr, elfennau sydd, yn ogystal, yn ei gwneud yn bosibl ymgorffori cyfleoedd buddsoddi eraill yn rhan o'r ddarpariaeth.

Mae'r afon a'r arfordir yn asedau naturiol o bwys sy'n lletya digwyddiadau chwaraeon a hamdden, ac maent yn gartref i Glwb Hwyllo Aberaeron, yn ogystal ag unig glwb genweirio Afon Aeron.

Yr harbwr a'r promenâd

Asedau

“Twristiaeth – mae cyfraddau isel o swyddi gwag yn rhoi teimlad da”

Asedau

“Lle i ymweld ag ef, aros a byw ynddo”

Asedau

“Lletygarwch o amgylch yr harbwr”

Asedau

“Siopau da”

Cysylltiadau arfordirol

2. Man cyrraedd Llwybr Arfordir Cymru o'r de
2. Yr Harbwr

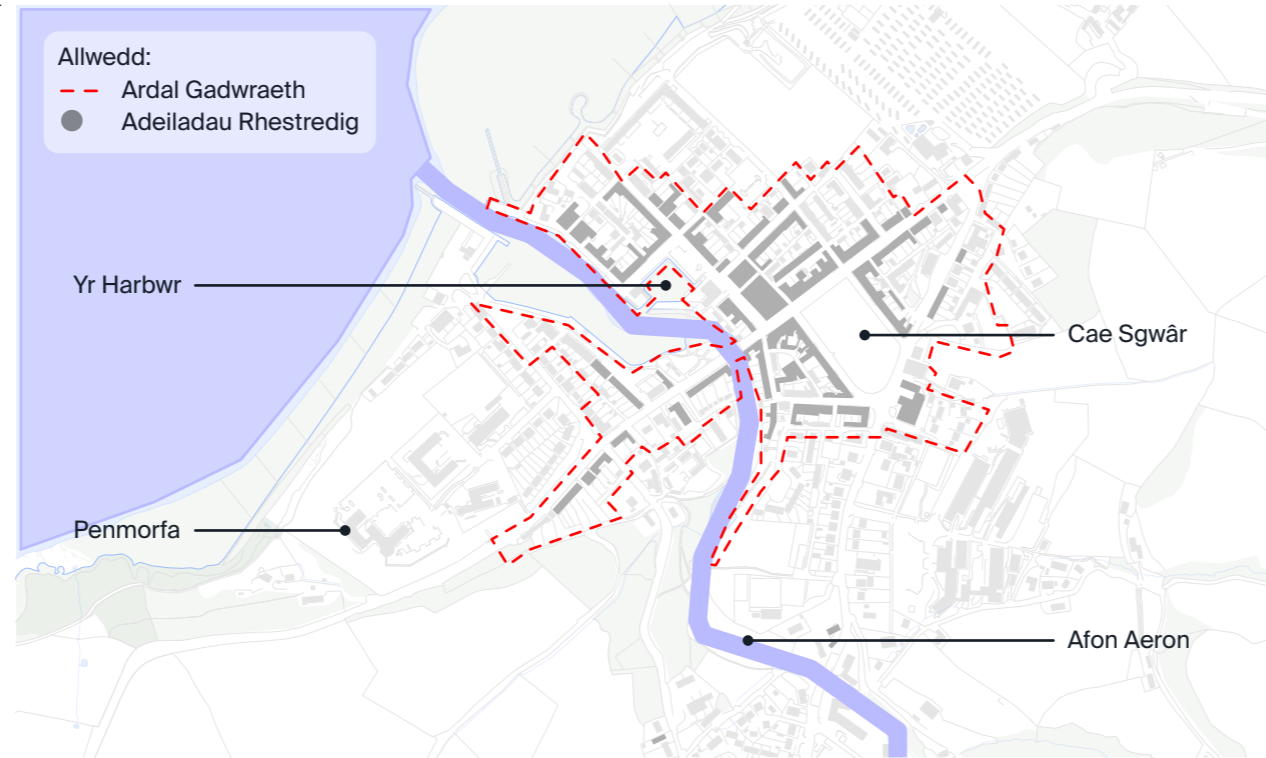
Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3.3 Datblygu porthladd allweddol

Yn y 18fed ganrif, yn sgil cyflwyno tollffordd ac, wedi hynny, sefydlu harbwr, datblygodd y dref i fod yn borthladd allweddol ar arfordir gorllewinol Cymru, gan ddenu busnesau a phobl newydd. Cyflogwyd y pensaer Edward Haycock yn yr 1830au i gynllunio'r ardal o amgylch Sgwâr Alban, cam a olygodd mai Aberaeron oedd un o'r trefi cynlluniedig cyntaf yng Nghymru.

Byddai dathlu treftadaeth ddiwylliannol Aberaeron yn helpu i feithrin cydlyniant cymunedol ac yn trosglwyddo gwerthoedd a thraddodiadau diwylliannol i genedlaethau'r dyfodol. Rhaid i gynllun, graddfa a ffurf unrhyw ddatblygiad arfaethedig yn y dref barchu a gwella'r Ardal Gadwraeth bresennol a rhoi blaenoriaeth i berthynas ag Adeiladau Rhestredig allweddol yn y cyffiniau.

Treftadaeth a chadwraeth

<p>Asedau</p> <p>“Mae preswylwyr y meysydd carafanau yn eu hystyried eu hunain yn rhan o'r dref”</p>	<p>Asedau</p> <p>“Lliwgar – yn dal y llygad”</p>
<p>Asedau</p> <p>“Topograffi – gwastad, hawdd ei lywio, croeso i bob oed a gallu”</p>	<p>Asedau</p> <p>“Tref brydferth”</p>

Treftadaeth

1. Ffurf adeiledig Sioraidd
2. Cae Sgwâr, Sgwâr Alban

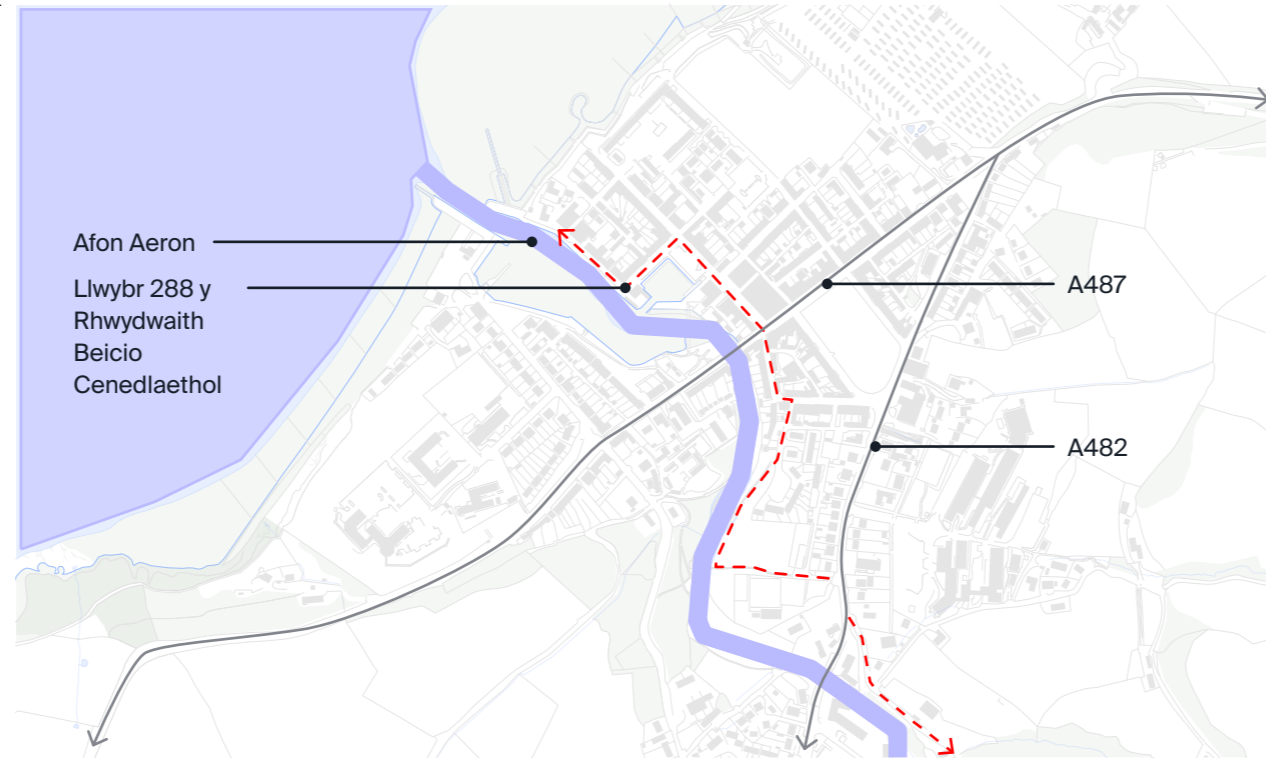
Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.3.4 Y prif lwybrau a chysylltiadau

Mae cefnffordd arfordirol yr A487 yn rhedeg trwy Aberaeron, gan gysylltu Abergwaun â Bangor. Mae'r brif ddarpariaeth manwerthu wedi'i lleoli ar hyd y gefnffordd, ond mae hefyd yn estyn tua'r gorllewin, lle mae'n cynnwys yr harbwr a ffryntiad yr afon, ac i'r dwyrain, lle mae'n cwmpasu Sgwâr Alban. Gall safleoedd datblygu sydd wedi'u lleoli gerllaw'r gefnffordd fod dan gyfyngiad y safonau mynediad uwch sy'n ofynnol gan Asiantaeth Cefnffyrdd Canolbarth Cymru.

Mae Llwybr Arfordir Cymru yn dod i mewn i Aberaeron trwy'r caeau gerllaw swyddfeydd yr Awdurdod Lleol ym Mhenmorfa. Ar hyn o bryd, nid oes yna fan cyrraedd eglur wrth ddynesu o'r arfordir na'r rhwydwaith priffyrdd. Mae cyfleoedd yn bodoli i wella llwybrau mynediad allweddol i gerddwyr a cherbydau, gan gynnig cyrchfan benodol amlwg a fyddai'n gwella llesiant lleol, teithio a thrafnidiaeth, a'r arlwy twristiaeth yn gyffredinol.

Mannau cyrraedd

Mannau cyrraedd

1. Llwybr teithio llesol ar hyd Afon Aeron
2. Y brif ffordd sy'n rhedeg trwy Aberaeron

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.4 Effaith economaidd a gwerth cymdeithasol

Mae sgôr Coch/Oren/Gwyrdd wedi cael ei ddefnyddio ar gyfer pob prosiect i ddangos sgôr ei lefel macro o ran gwerth cymdeithasol ac effaith economaidd. Mae coch yn dynodi bod i brosiect effaith economaidd a gwerth cymdeithasol isel, tra byddai statws gwyrdd yn dynodi effaith economaidd a gwerth cymdeithasol uchel.

Mae'r tabl isod yn dangos y modd y defnyddiwyd pum dangosydd effaith economaidd, pob un â thair sgôr.

Mae'r sgôr Coch/Oren/Gwyrdd yn defnyddio'r sgôr effaith economaidd yn y tabl isod ac yn cyfuno hyn â'r sgôr ar gyfer Gwerth Cymdeithasol, sy'n seiliedig ar nifer y canlyniadau y mae'r prosiect yn debygol o'u cyflawni.

Mae TOMs Cenedlaethol Cymru (Themâu, Canlyniadau, mesurau'r) wedi'i gynllunio i ganiatáu i sefydliadau asesu cyfraniad eu gwerth cymdeithasol i 'Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015' yn nhermau buddion anariannol a'r gwerth ariannol ychwanegol a grëir. Mae yna 35 canlyniad i gyd, gyda phob un yn gyson ag un o saith thema 'Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015'. Yn y cam hwn, ni allwn ddefnyddio'r gwerth procsi i gyfrifo'r gwerth ariannol ychwanegol a grëwyd – ond dylid gwneud hyn yn ystod cam dichonoldeb llawn diweddarach, a hynny fesul achos.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Amcanion

- Cymru lewyrchus
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel eyd-eang
- Cymru gydnherth
- Cymru iachach
- Cymru sy'n fwy cyfartal
- Cymru o gymunedau cydlynus
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Sgôr Coch/ Oren/Gwyrdd	EE Isel (1) (sgôr <= 5)	EE Canolig (2) (sgôr 6-10)	EE Uchel (3) (sgôr 11-15)
---------------------------	----------------------------	-------------------------------	------------------------------

GC Isel (1) = Yn bodloni 3 neu lai o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	1	2	3
GC Canolig (2) = Yn bodloni 4-6 o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	2	4	6
GC Uchel (3) = Yn bodloni 7 neu fwy o ganlyniadau'r TOMs Cenedlaethol	3	6	9

Dangosydd Effaith Economaidd (EE)

Creu swyddi
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr
Cynnydd yn yr amser y maent yn aros
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol
Cynyddu gwerth y tir

Sgôr uchaf posibl

EE Isel (Sgôr 1)	EE Canolig (Sgôr 2)	EE Canolig (Sgôr 2)
Dim i minimol Dim i minimol Annhebygol Annhebygol Annhebygol	Peth Peth Peth Peth Peth	Sylweddol Sylweddol Sylweddol Sylweddol Sylweddol
5	10	15

Ffordd y Gogledd

Adeilad rhestredig o ganol y 19eg ganrif.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

4.5 Cynllun adfywio

Mae cynllun adfywio Aberaeron yn nodi nifer o brosiectau i wella asedau cyfredol a chreu cyfleoedd ar gyfer tref lewyrchus y gall pobl fyw a gweithio ynddi. Mae set o themâu yn cysylltu ysgogwyr economaidd Ceredigion, ynghyd â blaenoriaethau rhanbarthol a chenedlaethol eraill.

4.6 Ymyraethau targededig

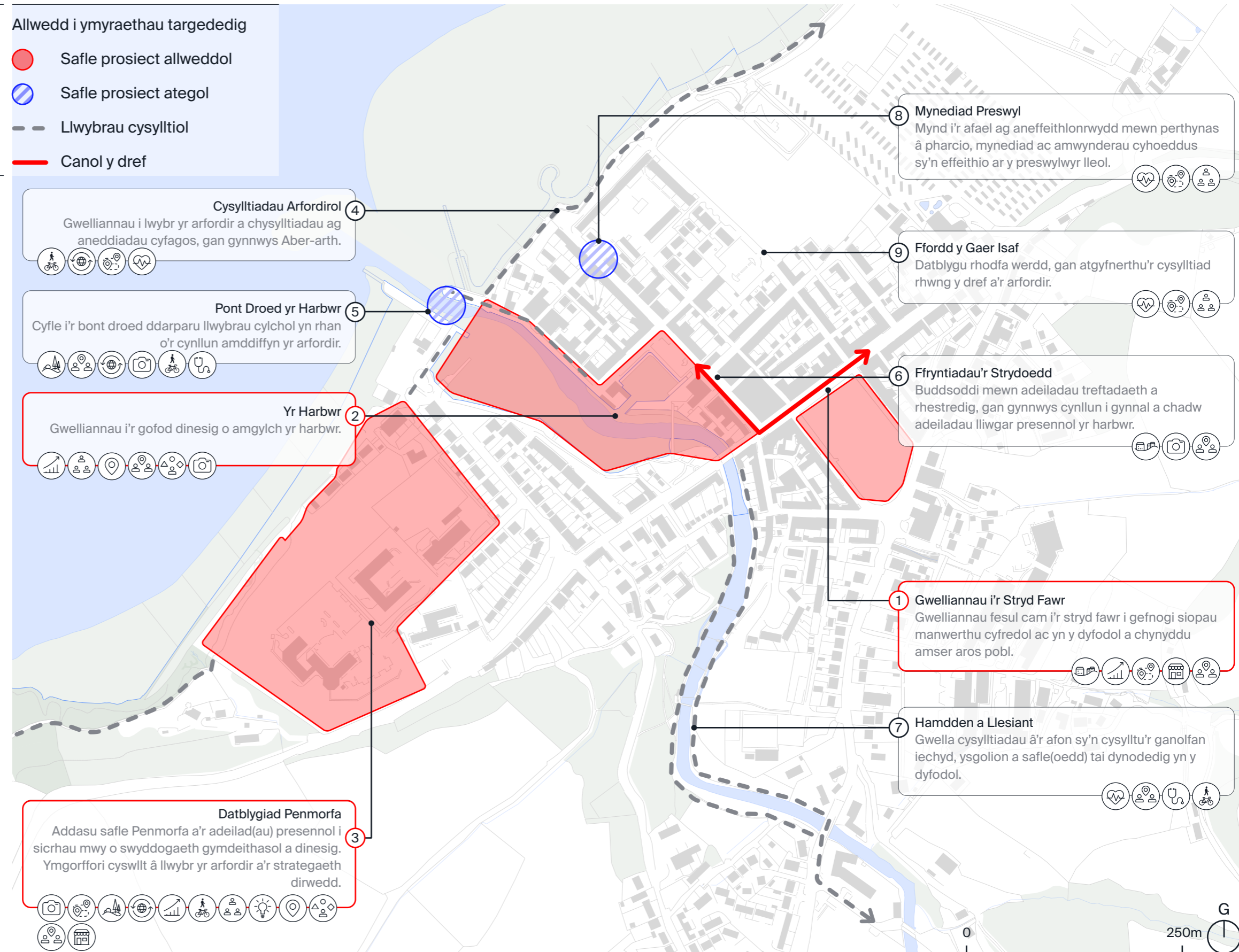
Mae pob cynnig yn cael ei ddsbarthu'n ymyraeth dargeddedig allweddol neu'n brosiect ategol. Mae'r ymagwedd hon at adfywio yn golygu bod naill ai ymyraethau allweddol targededig yn gweithredu fel catalyddion i gyfres o brosiectau llai eraill ddigwydd, neu fod prosiectau ategol yn galluogi cynigion trawsffurfiol i ddod i'r amlwg.

Swm o rannau yw'r cynllun, sy'n cynrychioli gweledigaeth gyffredinol ar gyfer Aberaeron. Mae'r cynigion yn cynnwys enillion cyflym, syniadau arbrofol tymor canolig, a datblygiadau tymor hwy, a fydd dan arweiniad naill ai'r cyngor neu'r gymuned:

1. Gwelliannau i'r Stryd Fawr
2. Yr harbwr
3. Datblygiad Penmorfa
4. Cysylltiadau arfordirol
5. Pont droed yr harbwr
6. Ffryntiadau'r strydoedd
7. Hamdden a Llesiant
8. Mynediad preswyl
9. Ffordd y Gaer Isaf

Allwedd i ymyraethau targededig

- Safle prosiect allweddol
- Safle prosiect ategol
- Llwybrau cysylltiol
- Canol y dref

Cysylltiadau Arfordirol
Gwelliannau i lwybr yr arfordir a chysylltiadau ag aneddiadau cyfagos, gan gynnwys Aber-arth.

Pont Droed yr Harbwr
Cyfle i'r bont droed ddarparu llwybrau cylchol yn rhan o'r cynllun amddiffyn yr arfordir.

Yr Harbwr
Gwelliannau i'r gofod dinesig o amgylch yr harbwr.

Datblygiad Penmorfa
Addasu safle Penmorfa a'r adeilad(au) presennol i sicrhau mwy o swyddogaeth gymdeithasol a dinesig. Ymgorffori cyswllt â llwybr yr arfordir a'r strategaeth dirwedd.

8 Mynediad Preswyl
Mynd i'r afael ag anfeithlonrwydd mewn perthynas â pharcio, mynediad ac amwynderau cyhoeddus sy'n effeithio ar y preswylwyr lleol.

9 Ffordd y Gaer Isaf
Datblygu rhodfa werdd, gan atgyfnerthu'r cysylltiad rhwng y dref a'r arfordir.

6 Ffryntiadau'r Strydoedd
Buddsoddi mewn adeiladau treftadaeth a rhestredig, gan gynnwys cynllun i gynnal a chadw adeiladau lliwgar presennol yr harbwr.

1 Gwelliannau i'r Stryd Fawr
Gwelliannau fesul cam i'r stryd fawr i gefnogi siopau manwerthu cyfredol ac yn y dyfodol a chynyddu amser aros pobl.

7 Hamdden a Llesiant
Gwella cysylltiadau â'r afon sy'n cysylltu'r ganolfan iechyd, ysgolion a safle(oedd) tai dynodedig yn y dyfodol.

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Allweddol															
1. Gwelliannau i'r stryd fawr	<p>Gwelliannau cynyddol i'r stryd fawr i gefnogi siopau manwerthu cyfredol ac yn y dyfodol, a chynyddu'r amser y mae pobl yn aros. Prosiectau i ymgorffori Ffordd y Gogledd, Stryd y Bont, Pen Cei, a Sgwâr Alban.</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynllun priffyrdd i gydbwyso'r brif ffordd/ gefnffordd (Ffordd y Gogledd a Stryd y Bont) â defnydd cerddwyr a phalmant dynodedig. Rhoi ystyriaeth i welliannau creu lleoedd, gan gynnwys dodrefn stryd. Addasiadau i safleoedd bysiau cyfredol i wella diogelwch, perthnasoedd a gwelededd o Cae Sgwâr. <p>Blaenoriaethu cadwraeth, gwelliant, a mynediad i Sgwâr Alban fel ased canolog craidd yn y dref. Byddai angen i hyn fod yn gyson â chynllun a dynodiad treftadaeth y dref.</p> <p>Cysylltu gwelliannau i Heol y Farchnad â buddsoddiad yn ochr yr harbwr (gweler rhif 2) i sefydlu perthynas glir â blaengwrt Neuadd y Sir.</p>	 Busnes Cymeriad Y Stryd Fawr Creu Lleoedd Teithio a Thrafnidiaeth	<p>Sylfaenol – galluogi prosiectau buddsoddi cyfalaf a gweithgarwch economaidd ategol ar y stryd fawr</p>	<p>Gwella'r seilwaith, y beirianeg sifil a'r dirwedd</p> <p>Adnewyddu ac ad-drefnu unedau masnachol</p> <p>Cymorth prosiectau ar gyfer gwelliannau i ffrytiadau'r strydoedd</p> <p>Y potensial ar gyfer cynnig adeiladu tymor hwy a/neu hyb cymunedol ar ran o'r safle</p>	<p>Cynyddu nifer yr ymwelwyr ar y stryd fawr, yr amser y maent yn aros a'r hyn y maent yn ei wario mewn siopau lleol</p> <p>Gwella cysylltiadau rhwng asedau presennol ar dir y cyhoedd.</p> <p>Denu busnesau newydd ac arallgyfeirio/gwella'r arlwy manwerthu</p> <p>Incwm rhenti o unedau masnachol graddfa fach</p>	<p>£3.9 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwell priffordd newydd a llwybr troed i gerddwyr, gydag addasiadau i safleoedd bysiau. Gwelliannau i lonydd cefn a strydoedd ochr, sydd i gynnwys atgyweiriadau, plannu a goleuadau nodwedd. Adnewyddu ac ad-drefnu unedau masnachol 	Tymor canolig	11	Canolig		✓	✓	✓	✓	<p>Nid oes yna unrhyw ffynonellau cyllid amlwg ar gael gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y prosiect hwn, ac eithrio'r cynllun grant Creu Lleoedd a sicrhawyd eisoes, ac a oedd yn ffurfio rhan o'r rhaglen Trawsnewid Trefi. Gall grantiau hyd at £250,000 gael eu dyfarnu o'r gronfa hon.</p> <p>Gallai'r prosiect o bosibl fodloni meini prawf Cronfa Trafnidiaeth Leol Llywodraeth Cymru</p> <p>Gellid ystyried y prosiect hwn hefyd yn elfen o ddyraniad Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU yng Ngheredigion, a hynny'n rhan o flaenoriaethau buddsoddi Cymuned a Lle neu Cymorth Busnes Lleol.</p>
2. Yr Harbwr	<p>Gwelliannau i'r gofod dinesig o amgylch yr harbwr, gan gynnwys ailgynllunio'r arwyneb solet a maes parcio'r harbwr ar Stryd y Farchnad i ddarparu ar gyfer marchnadoedd lleol, digwyddiadau dros dro, a defnydd cymunedol. Byddai hyn yn cysylltu â'r stryd fawr (gweler rhif. 1) ac yn helpu i sefydlu perthynas glir â blaengwrt Neuadd y Sir.</p> <p>Byddai prosiect tir y cyhoedd newydd ar ben y cei, gerllaw'r toiledau cyhoeddus a wal ogleddol yr harbwr, yn ceisio creu sgwâr dinesig, seddi ar ogwydd, amffitheatr fach neu debyg – i fod yn fan cyfarfod ar hyd llwybr yr arfordir ac yn ofod i gynnal digwyddiadau ar Draeth Aberaeron.</p>	 Busnes Cymuned Cyrchfan Creu Lleoedd Sgiliau Twristiaeth	<p>Trawsfurfiol – cynyddu gweithgarwch economaidd a chefnogi digwyddiadau tymhorol</p>	<p>Gwelliannau i'r dirwedd yn gysylltiedig â'r cynllun arfaethedig i amddiffyn yr arfordir a mentrau eraill</p> <p>Marchnadoedd, a siopau dros dro</p>	<p>Gwella'r harbwr a'r cei i fod yn gyrchfan a phrofiad i ymwelwyr/breswylwyr</p> <p>Incwm o farchnadoedd a digwyddiadau lleol</p> <p>Gwella cysylltiadau rhwng busnesau a'r stryd fawr</p>	<p>£2.3 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwelliannau ac estyniadau i'r gofod dinesig o amgylch ôl troed yr harbwr, gan gynnwys ailgynllunio'r arwyneb solet dinesig a'r maes parcio Tir y cyhoedd newydd, gan gynnwys byrddau gwybodaeth a lwfans ar gyfer tirwedd 	Tymor canolig	11	Isef		✓	✓	✓	✓	<p>Cynllun Seilwaith Arfordirol ar Raddfa Fach Llywodraeth Cymru</p> <p>Llywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p> <p>Gellid ei ystyried ar gyfer dyraniad Ceredigion o Gronfa Ffyniant Gyffredin y DU, a hynny'n rhan o flaenoriaeth buddsoddi Cymuned a Lle.</p> <p>Grant Creu Lleoedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru</p>

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Allweddol															
3. Datblygiad Penmorfa	<p>Addasu safle Penmorfa a'r adeilad(au) cyfredol i sicrhau mwy o swyddogaeth gymdeithasol a dinesig, gan sefydlu cyswllt cymunedol bywiog, a mecanwaith ar gyfer cefnogi grwpiau lleol, sefydliadau trydydd sector, a busnesau bach annibynnol.</p> <p>Mae strategaeth dirwedd yn allweddol i wella'r cyswllt â llwybr yr arfordir. Gellid cynnwys hyn yn rhan o'r cynllun amddiffyn yr arfordir.</p> <p>Mae i'r weledigaeth hunaniaeth ddeuol bosibl – Porth Ymwelwyr/Hyb Dinesig. Gallai syniadau gael eu profi ar lawr daear swyddfeydd cyfredol y cyngor yn y byrdymor. Gallai mannau gael eu hagor a'u hailgynllunio i ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd ac unedau dros dro.</p> <p>Strategaeth y safle i ymgorffori'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynllun amddiffyn yr arfordir cynlluniedig Mynediad i lwybr yr arfordir ar gyfer cerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd Cyfleusterau cyhoeddus, yn cynnwys mannau newid (mynediad) Gofod chwarae i ieuenctid Gwybodaeth i dwristiaid ac arddangosfa ar hanes lleol Lleoliad cymunedol i'w ddefnyddio a'i logi Defnydd/cyfleusterau addysgol yn gysylltiedig â'r ysgolion cyfagos Gwelliannau i'r dirwedd a gwelliannau bioamrywiaeth Cyfleusterau gwefru ceir trydan <p>I leddfu'r pwysau ar barcio ac effeithiau tymhorol eraill ar y seilwaith, annog ymwelwyr i barcio trwy ddarparu cyfres o lwybrau cysylltiedig i'r dref o lwybr yr arfordir, y marina a/neu'r stryd fawr. Gallai hyn gynnwys bws tref tymhorol neu wasanaeth gwennol cylchol os bo gofyn.</p>	<p> Teithio Llesol</p> <p> Busnes</p> <p> Cymuned</p> <p> Cyrchfan</p> <p> Yr Amgylchedd</p> <p> Y Stryd Fawr</p> <p> Tirwedd</p> <p> Dysgu</p> <p> Creu Lleoedd</p> <p> Sgiliau</p> <p> Twristiaeth</p> <p> Teithio a Thrafnidiaeth</p>	<p>Trawsfurfiol – prosiect a rhaglen gyfalaf sylweddol, ac iddynt botensial ar gyfer twf economaidd ac sy'n ymgorffori cynlluniau cyfredol ar gyfer gwelliannau arfordirol</p> <p>Cyfleoedd i greu swyddi a chymorth i fusnesau bach</p>	<p>Adnewyddu a gwella swyddfeydd presennol y cyngor – gydag unedau llawr daear</p> <p>Sefydlu porth i mewn i'r dref a darparu seilwaith ymwelwyr tymhorol</p> <p>Gwelliannau i'r dirwedd yn gysylltiedig â'r cynllun arfaethedig i amddiffyn yr arfordir a mentrau eraill</p>	<p>Rhent o unedau busnes, swyddfeydd a gweithdai</p> <p>Llogi'r lleoliad ar gyfer gweithgareddau hamdden a busnes</p> <p>Incwm o barcio ceir</p>	<p>£5.9 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Adnewyddu'r adeilad presennol, sydd i gynnwys gwaith allanol Gwelliannau i'r porth, gan gynnwys llwybrau mynediad newydd i gerddwyr, beicwyr, a defnyddwyr cymhorthion symudedd Gan gynnwys eitemau ar gyfer dodrefn, cyfleusterau cyhoeddus, a mannau gwefru ceir. 	Hirdymor	14	Uchel		✓	✓	✓	✓	<p>Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif Grantiau</p> <p>Llywodraeth Cymru a Chronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Lleoedd Lleol ar gyfer Natur</p> <p>Llywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p> <p>Cyfoeth Naturiol Cymru</p> <p>Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru</p> <p>Ymddiriedolaethau a sefydliadau elusennol yn rhan o bartneriaeth</p> <p>Grantiau Rheoli Perygl Llifogydd ac Arfordiroedd Llywodraeth Cymru</p> <p>Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru</p>

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Ategol															
4. Cysylltiadau Arfordirol	<p>Gwelliannau i lwybr yr arfordir a chysylltiadau ag aneddiadau cyfagos, gan gynnwys Aber-arth. Gwell teithiau cerdded, llwybrau, a llwybrau teithio llesol i ymwelwyr a phreswylwyr.</p> <p>Byddai hyn yn cynnwys pyrth i mewn i'r dref, a fyddai'n nodi'r manau cyrraedd ar hyd llwybr yr arfordir a llwybrau mynediad allweddol.</p>	 Teithio Llesol Yr Amgylchedd Teithio a Thrafnidiaeth Llesiant	Sylfaenol – galluogi cysylltedd a gwell amwynder	Gwella'r seilwaith, y beirianneg sifil a'r dirwedd	<p>Meithrin ymwybyddiaeth o Lwybr yr Arfordir a llwybrau cerdded</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr a'r gwariant eilaidd</p>	<p>£1.9 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Llwybr cysylltiadau arfordirol, gan gynnwys llwybr cerddwyr, teithio llesol a llwybrau beicio 	Byrdymor	7	Canolig		✓	✓	✓		<p>Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p>
5. Pont Droed yr Harbwr	<p>Cyfle i bont droed ddarparu llwybrau cylchol yn rhan o gynllun amddiffyn yr arfordir. Byddai'r cynigion i ganiatáu cronni'r harbwr yn galluogi gweithredwyr y marina i ystyried y modd y gallai gwelliannau i'r seilwaith gysylltu pier y gogledd â phier y de. Byddai hyn yn creu promenâd a llwybr troed clir a hawdd eu tramwyo ar hyd yr arfordir, ac yn cysylltu llwybr cerdded cylchol â busnesau allweddol ac amwynderau'r dref.</p>	 Teithio Llesol Yr Amgylchedd Iechyd Tirwedd Creu Lleoedd Twristiaeth	Sylfaenol – galluogi cysylltedd a gwella'r cynllun amddiffyn yr arfordir	Gwella'r seilwaith, y beirianneg sifil a'r dirwedd	<p>Gwella mynediad i amwynder yr harbwr a gweithgarwch hamdden</p> <p>Incwm o barcio ceir a ffioedd lleol</p> <p>Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr, a gwariant eilaidd wrth i broffil y gyrchfan ddatblygu</p>	<p>£4.1 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynllunio a gosod pont droed newydd i gerddwyr ar draws yr afon 	Tymor canolig	8	Isef		✓	✓	✓	✓	<p>Cynllun Seilwaith Arfordirol ar Raddfa Fach Llywodraeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p>
6. Ffryntiadau'r Strydoedd	<p>Buddsoddi mewn adeiladau treftadaeth a rhestredig, gan gynnwys cynllun i gynnal a chadw adeiladau lliwgar presennol yr harbwr. Cymorth targededig ar gyfer addasiadau neu waith adfer i ffryntiadau siopau a dyluniad ffasadau masnachol, cymorth sy'n rhoi ystyriaeth i warchod a gwella cymeriad y dref (yn seiliedig ar ganllaw dylunio neu offeryn cynllunio penodol). Gallai'r prosiect hwn gysylltu â'r gwerthusiad o'r ardal gadwraeth.</p>	 Cymeriad Creu Lleoedd Twristiaeth	Sylfaenol – galluogi gweithgarwch economaidd a gwella cymeriad y dref	<p>Adnewyddu ac ad-drefnu unedau masnachol</p> <p>Cymorth prosiectau ar gyfer gwelliannau i ffryntiadau'r strydoedd</p> <p>Diweddarau'r canllaw dylunio sy'n gysylltiedig â'r gwerthusiad o'r ardal gadwraeth</p>	<p>Cynyddu nifer yr ymwelwyr ar y stryd fawr, yr amser y maent yn aros a'r hyn y maent yn ei wario mewn siopau lleol</p> <p>Denu busnesau newydd ac arallgyfeirio/gwella'r arlwy manwerthu</p>	<p>£2.5 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Buddsoddi yn y gwaith o ddiogelu adeiladau rhestredig ac asedau treftadaeth sy'n bodoli Blaen newydd i siopau 	Byrdymor	10	Canolig			✓		✓	<p>Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif Grantiau</p> <p>Cronfa Treftadaeth Bensaernïol os mewn partneriaeth â sefydliad nid-er-elw.</p>

Strategaeth Adfywio

4. Adfywio Trefi

	Crynodeb	Themâu	Trawsfurfiol Sylfaenol	Cyfalaf	Refeniw	Tasgau a Chostau Allweddol	Amser	Effaith Economaidd	Gwerth Cymdeithasol	Sgôr Coch/Oren/Gwyrdd	Cysylltedd	Menter	Pobl	Lle	Cyllid a Pholisi
Prosiectau Ategol															
7. Hamdden a Llesiant	<p>Llwybr yr Afon: Gwella'r cysylltiadau â'r afon sy'n uno llwybrau beicio a cherdded gwyrdd â'r ganolfan iechyd, ysgolion, a safle(oedd) tai a ddyrannwyd ar gyfer y dyfodol.</p> <p>Hamdden: Gwelliannau i gyfleusterau'r clwb chwaraeon lleol a chysylltiadau â'r ganolfan hamdden leol gerllaw'r ysgol. Cynigir cyfres o brosiectau cyfalaf bach i helpu i adeiladu cydnheredd a chynaliadwyedd mewn perthynas â'r arlwy hamdden cymdeithasol/cymunedol ac ychwanegu gwerth.</p>	 Teithio Llesol Iechyd Creu Lleoedd Llesiant	Sylfaenol – galluogi cysylltedd a gwell amwynder	<p>Cyfres o brosiectau datblygu cyfalaf bach ar y cyd â chlybiau a chymdeithasau chwaraeon lleol</p> <p>Gwelliannau i'r llwybrau troed i feicwyr a cherddwyr o amgylch yr afon</p>	<p>Gwella mynediad i wasanaethau ac amwynderau lleol, gan gynnwys ysgolion a safleoedd cyflogaeth</p> <p>Pris llogi ar gyfer cyfleusterau hamdden a digwyddiadau chwaraeon</p> <p>Aelodaeth, tocynnau, a thrwyddedau ar gyfer clybiau a chymdeithasau lleol. Ffocws ar lesiant a gwell amwynderau i breswylwyr a grwpiau cymunedol</p>	<p>£3.0 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Llwybr newydd ger yr afon i gerddwyr a beicwyr Pont droed newydd, ynghyd â gwasanaethau cyffredinol Gwelliannau hamdden i gyfleusterau'r clwb chwaraeon lleol 	Byrdymor	6	Isel		✓		✓	✓	<p>Cronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru</p> <p>Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru</p> <p>Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru</p> <p>Grant Creu Lleoedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru</p>
8. Mynediad Preswyl	Mynd i'r afael ag aneffeithlonrwydd mewn perthynas â pharcio, mynediad ac amwynderau cyhoeddus sy'n effeithio ar y preswylwyr lleol. Profi cynllun parcio, gollwng ac arhosiad byr i breswylwyr yng nghanol y dref.	 Cymuned Teithio a Thrafnidiaeth Llesiant	Sylfaenol – gwella mynediad ac amwynderau	<p>Gwella'r seilwaith, y beirianneg sifil a'r dirwedd</p> <p>Prosiect(au) dichonoldeb priffyrdd</p>	<p>Gwella mynediad at wasanaethau lleol, amwynderau ac ardaloedd preswyl</p>	<p>£3.2 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Adeiladu mynedfeydd addas yn y dref, gan fynd i'r afael â'r problemau'n ymwneud â pharcio ar yr un pryd 	Byrdymor	6	Isel				✓	✓	Dim ffynonellau cyllid allanol amlwg
9. Ffordd y Gaer Isaf	<p>Ailgyllunio a gwella Ffordd y Gaer Isaf i atgyfnerthu'r cysylltiad â Thraeth Aberaeron a sicrhau mynediad mwy addas i gerddwyr a cherbydau.</p> <p>Lle bo hynny'n briodol, datblygu llwybr gwyrdd sy'n cysylltu asedau'r dref, a hynny trwy ledu'r llwybr cyswllt i gerddwyr gyda phlanhigion cyfoethog eu natur a gwaith gwyrddu.</p>	 Cymuned Teithio a Thrafnidiaeth Llesiant	Sylfaenol – gwella mynediad ac amwynderau	<p>Gwella'r seilwaith, y beirianneg sifil a'r dirwedd</p>	<p>Meithrin ymwybyddiaeth o Lwybr yr Arfordir a llwybrau cerdded</p> <p>Gwella mynediad a chysylltiadau</p>	<p>£1.8 miliwn</p> <ul style="list-style-type: none"> Rhodfa werdd sy'n cynnwys planhigion a byrddau gwybodaeth nodwedd 	Tymor canolig	8	Canolig		✓		✓	✓	Cronfa Trafnidiaeth Leol Llywodraeth Cymru

Strategaeth Adfywio

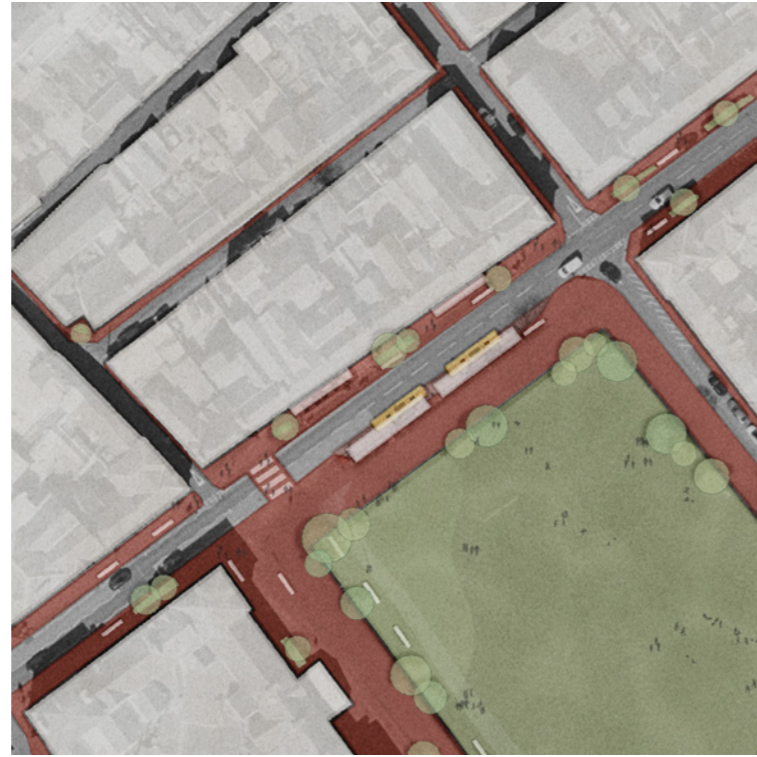
5. Prosiectau Allweddol

5.1 Cynllun adfywio allweddol

Mae'r cynllun adfywio yn nodi tri phrosiect targed allweddol i fod yn gatalydd ar gyfer newid. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

1. Gwelliannau i'r stryd fawr
2. Yr harbwr
3. Datblygiad Penmorfa

Archwilir pob un o'r prosiectau allweddol hyn yn fanylach o ran y posibilrwydd o'u gwreiddu, a'u heffaith.

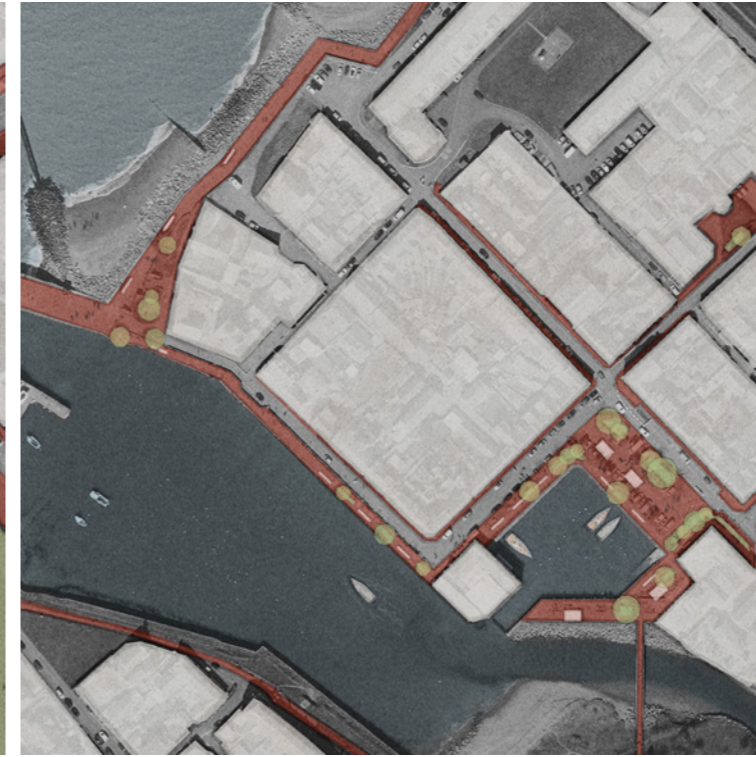
1. Gwelliannau i'r stryd fawr

Gwelliannau cynyddol i'r stryd fawr i gefnogi siopau manwerthu cyfredol ac yn y dyfodol, a chynyddu'r amser y mae pobl yn aros. Prosiectau i ymgorffori Ffordd y Gogledd, Stryd y Bont, Pen Cei, a Sgwâr Alban.

- Cynllun priffyrdd i gydbwysu'r brif ffordd/gefnffordd (Ffordd y Gogledd a Stryd y Bont) â defnydd cerddwyr a phalmant dynodedig.
- Rhoi ystyriaeth i welliannau creu lleoedd, gan gynnwys dodrefn stryd.
- Addasiadau i safleoedd bysiau cyfredol i wella diogelwch, perthnasoedd a gwelededd o Cae Sgwâr.

Blaenoriaethu cadwraeth, gwelliant, a mynediad i Sgwâr Alban fel ased canolog craidd yn y dref. Byddai angen i hyn fod yn gyson â chynllun a dynodiad treftadaeth y dref.

Gwelliannau i Heol y Farchnad yn gysylltiedig â buddsoddiad i ochr yr harbwr er mwyn sefydlu perthynas glir â blaengwrt Neuadd y Sir.

2. Yr harbwr

Gwelliannau i'r gofod dinesig o amgylch yr harbwr, gan gynnwys ailgynllunio'r arwyneb solet a maes parcio'r harbwr ar Stryd y Farchnad i ddarparu ar gyfer marchnadoedd lleol, digwyddiadau dros dro, a defnydd cymunedol. Byddai hyn yn gysylltiedig â'r stryd fawr ac yn helpu i sefydlu perthynas eglur â blaengwrt Neuadd y Sir.

Byddai prosiect tir y cyhoedd newydd ar ben y cei, gerllaw'r toiledau cyhoeddus a wal ogleddol yr harbwr, yn ceisio creu sgwâr dinesig, seddi ar ogwydd, amffitheatr fach neu debyg – i fod yn fan cyfarfod ar hyd llwybr yr arfordir ac yn ofod i gynnal digwyddiadau ar Draeth Aberaeron.

3. Datblygiad Penmorfa

Addasu safle Penmorfa a'r adeilad(au) cyfredol i sicrhau mwy o swyddogaeth gymdeithasol a dinesig, gan sefydlu cyswllt cymunedol bywiog, a mecanwaith ar gyfer cefnogi grwpiau lleol, sefydliadau trydydd sector, a busnesau bach annibynnol.

Mae strategaeth dirwedd yn allweddol i wella'r cyswllt â llwybr yr arfordir. Gellid cynnwys hyn yn rhan o'r cynllun amddiffyn yr arfordir.

Mae i'r weledigaeth hunaniaeth ddeuol bosibl – Porth Ymwelwyr/Hyb Dinesig. Gallai syniadau gael eu profi ar lawr daear swyddfeydd cyfredol y cyngor yn y byrdymor. Gallai manau gael eu hagor a'u hailgynllunio i ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd ac unedau dros dro.

I leddfu'r pwysau ar barcio ac effeithiau tymhorol eraill ar y seilwaith, annog ymwelwyr i barcio trwy ddarparu cyfres o lwybrau cysylltiedig i'r dref o lwybr yr arfordir, y marina a/neu'r stryd fawr. Gallai hyn gynnwys bws tref tymhorol neu wasanaeth gwennol cylchol os bo gofyn.

Aberaeron

Amlygu trwy liw.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.2 Prosiect allweddol: Gwelliannau i'r stryd fawr

- Busnes
- Cymeriad
- Y stryd fawr
- Creu lleoedd
- Teithio a thrafnidiaeth

5.2.1 Gweledigaeth

Gwella'r profiad o'r stryd fawr, a dathlu Sgwâr Alban fel ased allweddol sy'n cynnig gofod hamdden a digwyddiadau i breswylwyr ac ymwelwyr fel ei gilydd.

5.2.2 Disgrifiad

Mae Sgwâr Alban wedi'i leoli mewn man amlwg yng nghanol y dref ac yn cynnwys ardal agored a maes chwarae, a elwir yn Cae Sgwâr. Mae perth yn amgáu'r sgwâr ac mae'n cynnwys nifer o goed llawn-dwf a dodrefn awyr agored at ddefnydd y cyhoedd, a defnyddir y cae i ddibenion hamdden, chwarae ac adloniant. Mae'n ffocws ar gyfer gweithgareddau lleol a sirol y mae'r gymuned a sefydliadau eraill yn rhan ohonynt. Ym mis Mai 2018, dyfarnwyd statws cae canmlwyddiant i Cae Sgwâr gan Meysydd Chwarae Cymru, sy'n amddiffyn parciau a mannau gwyrdd.

Byddai'r prosiect hwn yn blaenoriaethu cadwraeth, gwelliant a mynediad i Sgwâr Alban, gan gynnig newidiadau er gwell i'r man cyhoeddus a'r cyfleusterau hamdden, a hyrwyddo llesiant cymunedol. Gan fod y sgwâr yn rhan o barth cadwraeth Aberaeron, byddai angen i hyn oll fod yn gyson â chynllun a dynodiad treftadaeth y dref.

Byddai gwelliannau fesul cam eraill i'r stryd fawr ar hyd Ffordd y Gogledd, Stryd y Bont, Pen Cei a Sgwâr Alban yn cynnwys:

- Cynllun priffyrdd i gydbwysu'r brif ffordd/gefnffordd (Ffordd y Gogledd a Stryd y Bont) â defnydd cerddwyr a phalmant dynodedig.
- Gwelliannau o ran creu lleoedd i gynnwys dodrefn stryd, dynodi llwybrau, a phlannu.
- Addasiadau i safleoedd bysiau cyfredol i wella diogelwch, perthnasoedd a gwelededd o Cae Sgwâr.

Bydd y gwelliannau hyn yn helpu i wella profiad cyffredinol yr ymwelydd, yn cynyddu'r amser y maent yn aros, ac yn cefnogi siopau manwerthu cyfredol ac yn y dyfodol.

Yn ôl pob sôn, mae nifer y siopau gwag yng nghanol y dref ar gyfer manwerthu, bwyd a diod yn isel, a hynny'n rhannol oherwydd y cyfleoedd cyfyngedig sy'n bodoli i gynyddu unedau llawr daear a defnydd yn yr ardal gadwraeth. Byddai gwelliannau i Heol y Farchnad, a fyddai'n cysylltu gweithgarwch yr harbwr â'r stryd fawr, yn cael eu datblygu ochr yn ochr â'r buddsoddiadau a amlinellwyd yn rhan o ymyrraeth dargeddedig arall ar gyfer yr harbwr. Byddai hyn yn cadarnhau a chynnal yr arlwy cyfredol ar y cei ac yn hyrwyddo gweithgarwch hamdden a manwerthu ar hyd strydoedd masnachol allweddol.

5.2.3 Llinell Amser

Mae'r cynnig yn cynnwys nifer o newidiadau fesul cam, rai ohonynt y mae'n bosibl eu gweithredu yn y cyfamser. Yn y tymor canolig, gellir gwella'r berthynas gyfredol rhwng y stryd fawr a Sgwâr Alban trwy gyfrwng y gwelliannau a'r datblygiadau a amlinellir. Mae hyn yn rhoi cyfle i brofi cyfres o ddigwyddiadau tymhorol ac i ystyried gwaith cynnal a chadw a rheoli priodol mewn perthynas â pherthi terfyn ac agor allan i'r sgwâr.

5.2.4 Ymgysylltu

Dylai nifer o randdeiliaid allweddol o amgylch Sgwâr Alban, yn cynnwys clybiau chwaraeon lleol, busnesau, gwneuthurwyr a chynhyrchwyr, a gefnogir gan yr awdurdod lleol, gael eu dwyn ynghyd i ddatblygu rhaglen o ddigwyddiadau a gweithgareddau sy'n hyrwyddo gweithgarwch yn Sgwâr Alban ac o'i gwmpas ac sy'n cysylltu â'r stryd fawr.

5.2.5 Partneriaid

Dylid cynnal deialog gynhwysol ac agored rhwng rhanddeiliaid lleol a'r awdurdod lleol i sefydlu cyfres o brosiectau cyfalaf a datblygu gweledigaeth o uwchgynllun sydd o fudd i bawb.

1

2

3

4

Lluniau o'r safle

1. Stryd y Bont, Sgwâr Alban
2. Y Royal Oak, Ffordd y Gogledd
3. Y Popty, Sgwâr Alban
4. Gwesty'r Black Lion, Sgwâr Alban

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.2.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

Mae effaith economaidd y prosiect Gwelliannau i'r Stryd Fawr wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Gwelliannau i'r Stryd Fawr	Gwerth EE
Creu swyddi	1
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	3
Cynnydd yn yr amser aros	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	2
Cynyddu gwerth y tir	2
Cyfanswm	11

Mae hwn yn brosiect galluogi hollbwysig i'r dref. Er mai ychydig iawn o swyddi uniongyrchol a fydd yn cael eu creu, bydd y cynllun yn cael effaith uniongyrchol ar y broses o greu'r amodau ar gyfer mwy o weithgarwch economaidd. Bydd teithio llesol yn cael ei alluogi a bydd gwelliannau i'r seilwaith trafndiaeth yn sicrhau budd cymdeithasol uniongyrchol. Mae gan y cynllun y potensial i gynyddu nifer yr ymwelwyr ar y stryd fawr, yr amser y maent yn aros, a'r hyn y maent yn ei wario mewn siopau lleol. Byddai hyn yn ei dro yn denu busnesau newydd ac yn gwella'r arlwy manwerthu.

Gan rychwantu pedair o saith thema Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, mae'r canlyniadau y mae'r gwaith yn debygol o'u cyflawni o ran Gwerth Cymdeithasol fel a ganlyn:

- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBCh (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer y trydydd sector a sefydliadau cymdeithas sifil (mentrau gwirfoddol, cymunedol a chymdeithasol)
- Cymuned iachach yn cael ei chreu
- Allyriadau carbon yn cael eu gostwng

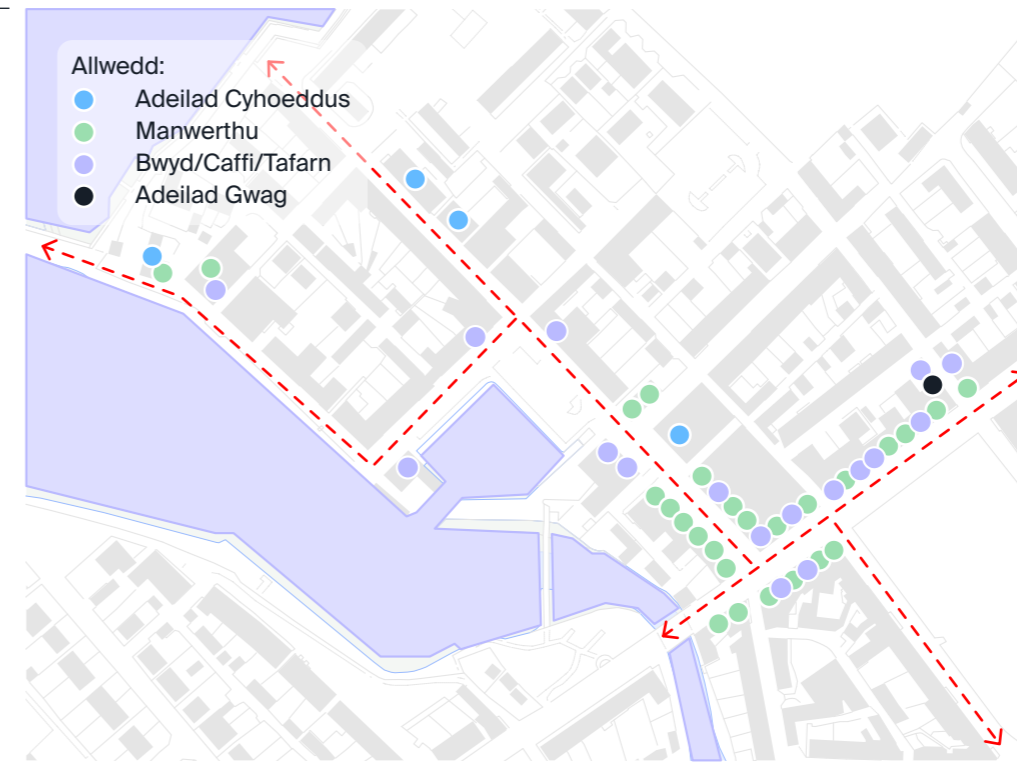
5.2.7 Cyllid a buddsoddiad

Ar hyn o bryd, nid oes yna unrhyw ffynonellau cyllid amlwg ar gael gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y prosiect hwn, ac eithrio'r cynllun grant Creu Lleoedd a sicrhawyd eisoes. Roedd y grant hwn yn rhan o'r rhaglen Trawsnewid Trefi a fydd yn debygol o gael ei datblygu'n rhaglen newydd ar ôl yr etholiad nesaf. Ar hyn o bryd, gall grantiau hyd at £250,000 gael eu dyfarnu o'r gronfa hon. Mae'n bosibl y gallai rhai elfennau o'r prosiect fodloni meini prawf Cronfa Trafndiaeth Leol Llywodraeth Cymru, ond dim ond wrth i'r prosiect gael ei ddatblygu y daw hyn yn fwy eglur.

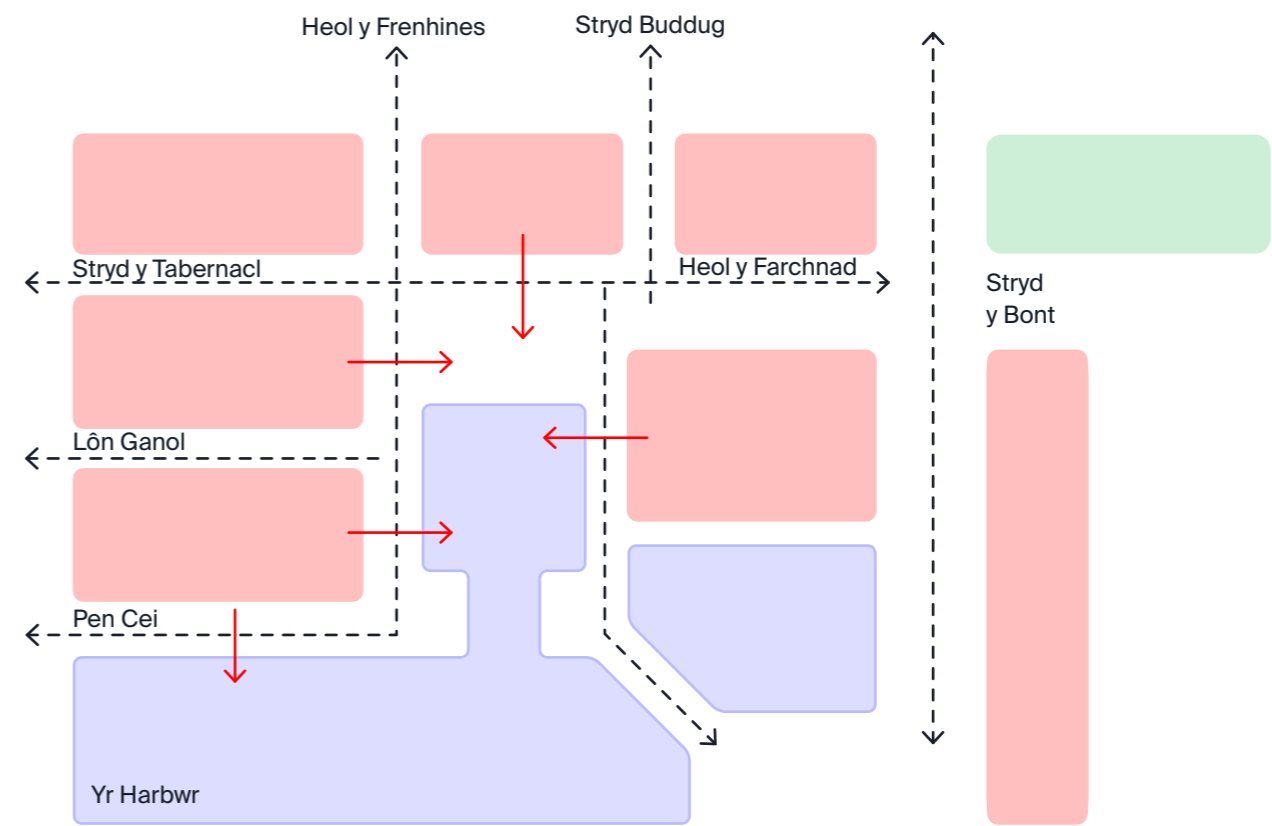
Gellid ystyried y prosiect hwn hefyd yn elfen o ddyraniad Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU yng Ngheredigion, a hynny'n rhan o flaenoriaethau buddsoddi Cymuned a Lle neu Cymorth Busnes Lleol.

5.2.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Trwy wella'r berthynas rhwng y stryd fawr a Sgwâr Alban, mae'r prosiect yn cynnig y cyfle i ddarparu cymorth i'r economi leol trwy gyfres o ddigwyddiadau a gweithgareddau gydol y flwyddyn.

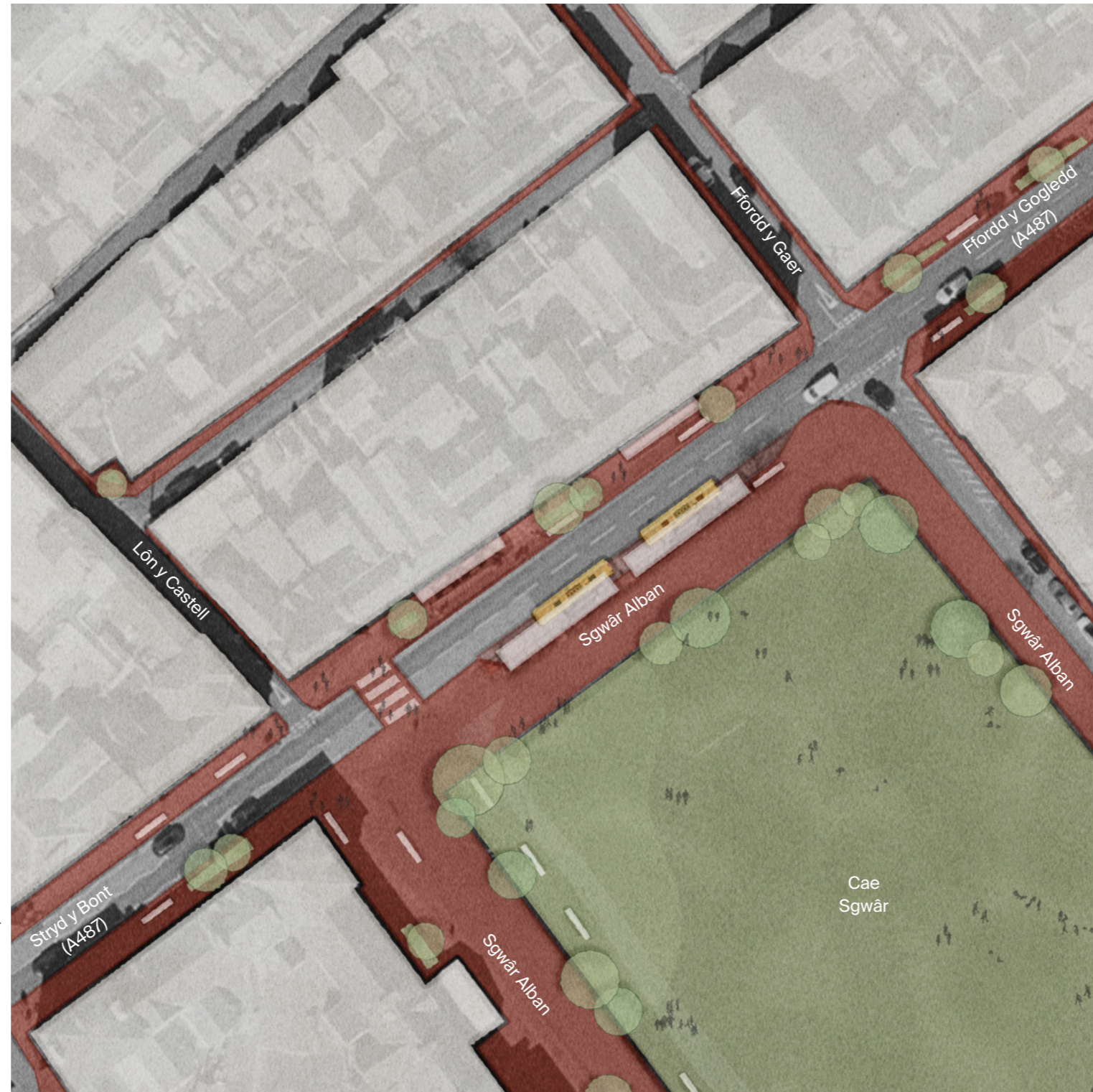

Defnydd o adeiladau'r stryd fawr

Ffasadau'r glannau

Strategaeth Adfywio 5. Prosiectau Allweddol

Gwelliannau i'r stryd fawr

Cynyddu amser aros trwy welliannau fesul cam i'r stryd fawr, sy'n cynnwys palmant dynodedig i gerddwyr, gwelliannau creu lleoedd, ac ailddatblygu safleoedd bysiau. Bydd hyn yn gwella'r berthynas â'r prif sgwâr a maes y dref ar ochr yr harbwr.

Aberaeron

Canolfan ar gyfer bwyd a diod lleol.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.3 Prosiect allweddol: Yr harbwr

- Busnes
- Cymuned
- Cyrchfan
- Creu lleoedd
- Sgiliau
- Twristiaeth

5.3.1 Gweledigaeth

Gwella tir y cyhoedd a'r cysylltiadau rhwng yr harbwr a'r stryd fawr.

5.3.2 Disgrifiad

Mae'r angen am gynllun amddiffyn rhag llifogydd yn cynnig cyfleoedd i ddatblygu'r mannau dinesig a chymdeithasol ar dir y cyhoedd yn Aberaeron trwy sefydlu'r canlynol:

- perthynas eglur â blaengwrt Neuadd y Sir a'r stryd fawr o ganlyniad i ailgynllunio'r arwyneb solet a maes parcio'r harbwr ar Heol y Farchnad, a;
- man cyrraedd ar hyd llwybr yr arfordir ym mhen draw'r cei, a hwnnw ar ffurf sgwâr dinesig neu seddi ar ogwydd a fyddai'n darparu lle i ymgynnull a chynnal digwyddiadau.

Mae'r gwelliannau hyn yn creu cyfleoedd i gynnwys marchnadoedd lleol a digwyddiadau dros dro, ac yn darparu ar gyfer defnyddiau cymunedol eraill ar hyd yr arfordir ac o amgylch yr harbwr presennol. Byddai'n caniatáu i'r harbwr ddod yn gyswllt allweddol rhwng gweithgarwch y stryd fawr a'r arfordir hamdden. Gellir cynllunio man dinesig newydd i fod yn estyniad i'r stryd fawr, lle byddai yna gyfleoedd ar gyfer mentrau manwerthu a masnachol tymhorol a chyfle i aildychmygu lleoliad yr harbwr.

Mae lle cyhoeddus ar ben yr harbwr yn gwella perthynas y dref â'r arfordir trwy greu man cyfarfod a chyrchfan ychwanegol yng nghanol y dref. Yn hanesyddol, arferai'r harbwr fod yn borthladd allweddol ar arfordir gorllewinol Cymru, ac felly bydd y prosiect dinesig hwn yn helpu i ddychwelyd ffocws y dref i'r harbwr a dathlu ei threftadaeth arfordirol. Mae'r cynnig yn darparu pwynt cyfarfod ar hyd llwybr yr arfordir a fydd yn gweithredu fel man cyfeirio ac ymgynnull, yn ogystal â bod yn lle ar gyfer cynnal digwyddiadau.

5.3.3 Llinell amser

Mae'r cynnig hwn yn cynnwys nifer o newidiadau fesul cam, pob un yn gysylltiedig â mentrau prosiect eraill a buddsoddiad mewn seilwaith lleol. Er y gall yr arwyneb solet a maes parcio'r harbwr ddarparu lle i brofi syniadau dros dro, byddai cynnig cynllunio tymor canolig a strategaeth dirwedd drefol ar gyfer y cei yn datgloi nifer o bosibiliadau ar gyfer gwelliant sylweddol.

5.3.4 Ymgysylltu

Dylai aelodau grŵp llywio, a fyddai'n cynnwys unigolion a sefydliadau y gall eu diddordebau, eu hadnoddau a'u sgiliau amrywiol fod yn gymorth ar gyfer y camau nesaf, fynd ati i uno ac archwilio'r prosiect hwn yn fanylach. Bydd ymgysylltu â busnesau a mentrau lleol sydd wedi'u lleoli gerllaw'r harbwr a'r cei yn allweddol i lwyddiant. Gallai fod yn gyfle i ystyried y modd y gellir cynnal a chefnogi arlwy cymdeithasol, amgylcheddol ac economaidd trwy ddatblygiadau lliniaru llifogydd yr harbwr.

5.3.5 Partneriaid

Dylai datblygiadau a amlinellir gan grŵp llywio targededig fod yn gyson â chynlluniau CNC a chynlluniau amddiffyn yr arfordir ar gyfer yr ardal leol.

5.3.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

O ran ei effaith economaidd, mae prosiect yr harbwr wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Yr harbwr	Gwerth EE
Creu swyddi	1
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	3
Cynnydd yn yr amser aros	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	3
Cynyddu gwerth y tir	1
Cyfanswm	11

Mae'r harbwr eisoes yn rhan hynod o arwyddocaol o'r economi leol. Bydd y gwelliannau'n cynnal yr apêl hon sydd eisoes yn bodoli ac yn creu cyfleoedd ar gyfer mwy o ymwelwyr, yn ogystal ag ar gyfer digwyddiadau, marchnadoedd a defnyddiau cymunedol eraill. Bydd y gwaith yn gwella'r harbwr a'r cei o ran bod yn gyrchfan i breswylwyr, yn ogystal â chynhyrchu incwm o farchnadoedd a digwyddiadau lleol. Dylai'r gwell

Lluniau o'r safle

Harbwr Aberaeron

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

cysylltiadau rhwng busnesau a'r stryd fawr hefyd wella profiadau cwsmeriaid a chynyddu gwariant.

Mae'r gwaith yn debygol o gyflawni'r canlyniadau Gwerth Cymdeithasol canlynol:

- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBCh (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer y trydydd sector a sefydliadau cymdeithas sifil (mentrau gwirfoddol, cymunedol a chymdeithasol)

5.3.7 Cyllid a buddsoddiad

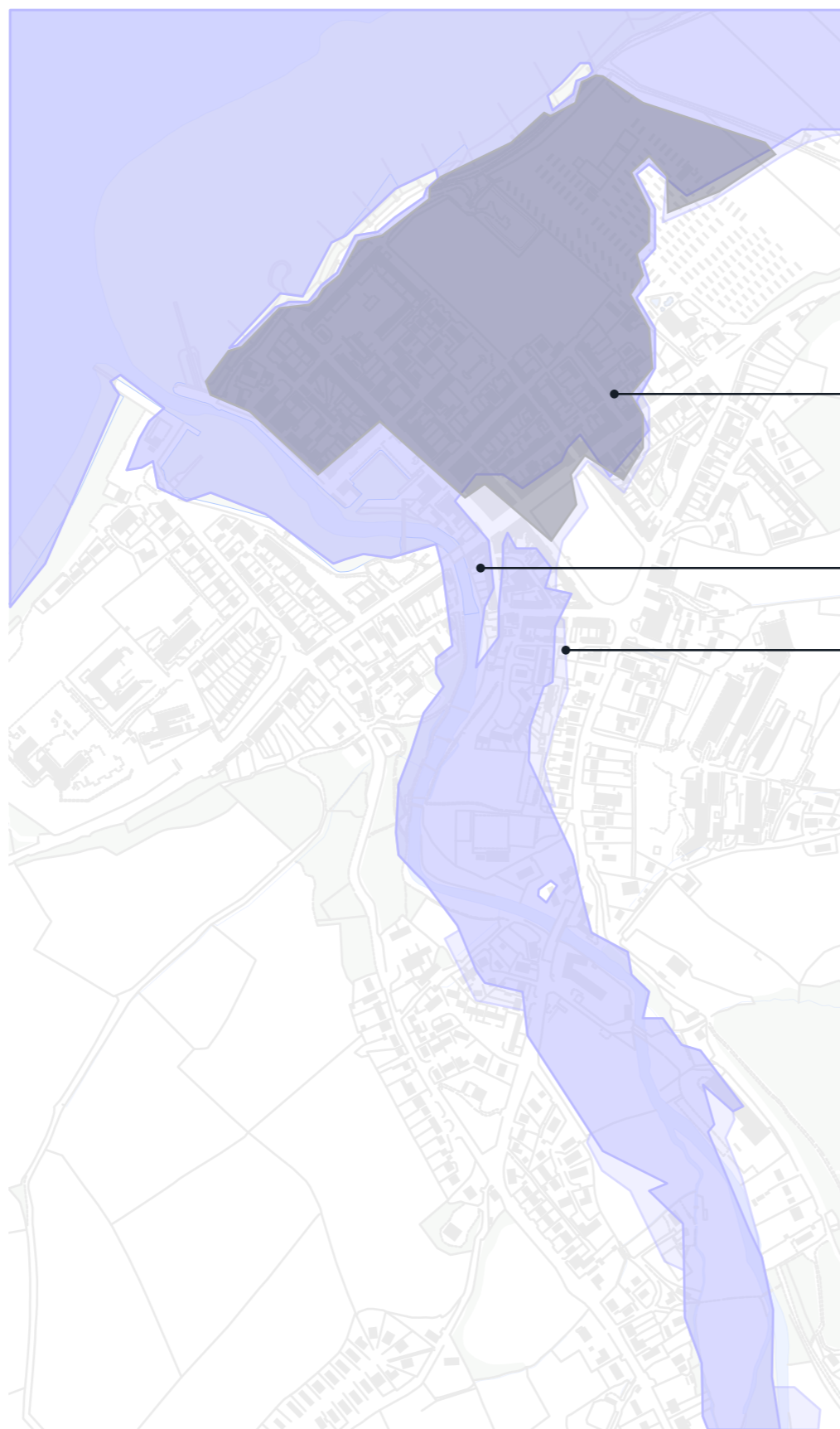
Er nad oes yna gyfleoedd amlwg i sicrhau cyllid o ffynonellau dyngarol neu loteri, gallai'r datblygiad hwn apelio'n sylweddol at nifer o raglenni gan lywodraethau Cymru a'r DU.

Er enghraifft, gellid ystyried yr harbwr yn rhan o ddyraniad Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (UKSPF) yng Ngheredigion, sef yn elfen o flaenoriaeth buddsoddi Cymuned a Lle.

Gallai ffynonellau cyllid posibl eraill gynnwys Cynllun Seilwaith Arfordirol ar Raddfa Fach Llywodraeth Cymru ar gyfer unrhyw waith peirianeg sifil. Gallai gwelliannau i adeiladau, yn enwedig safleoedd manwerthu a safleoedd masnachol eraill, ddenu cymorth gan Lywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru, Cronfa Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru, a Grant Creu Lleuedd Trawsnewid Trefi Llywodraeth Cymru.

5.3.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Gan adeiladu ar y gofod dinesig presennol, mae gan y prosiect y potensial i gefnogi grwpiau cymunedol ac entrepreneuriaid lleol trwy siopau dros dro, stondinau marchnad a digwyddiadau tymhorol.

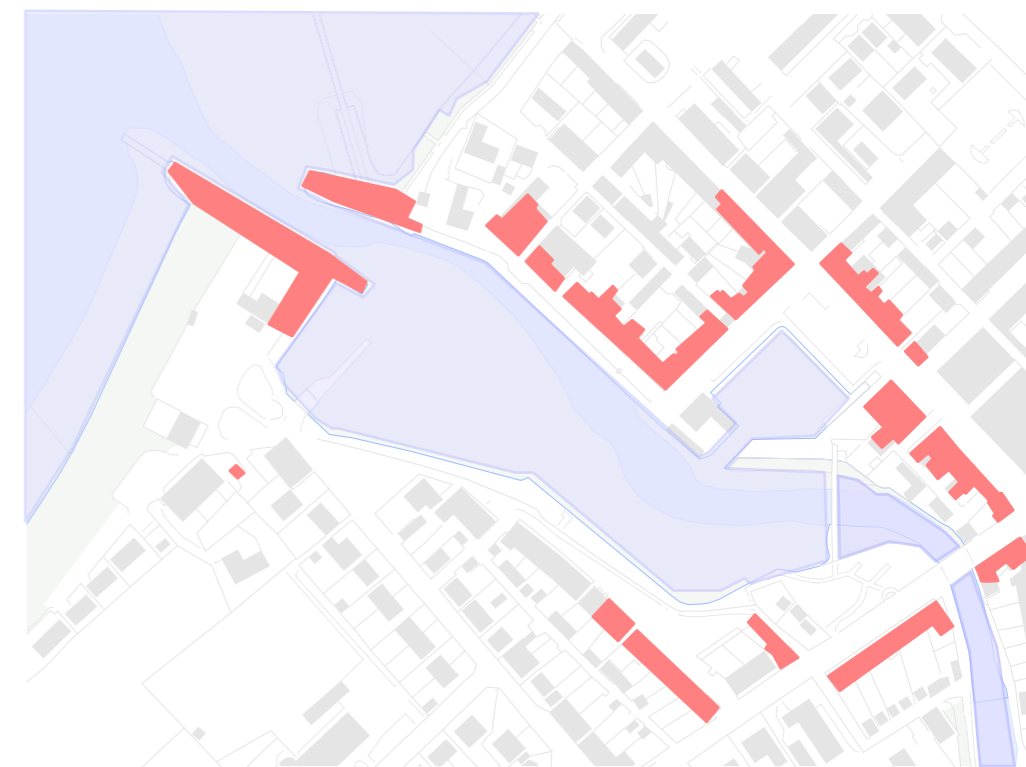

TAN15 Parth Amddiffynedig

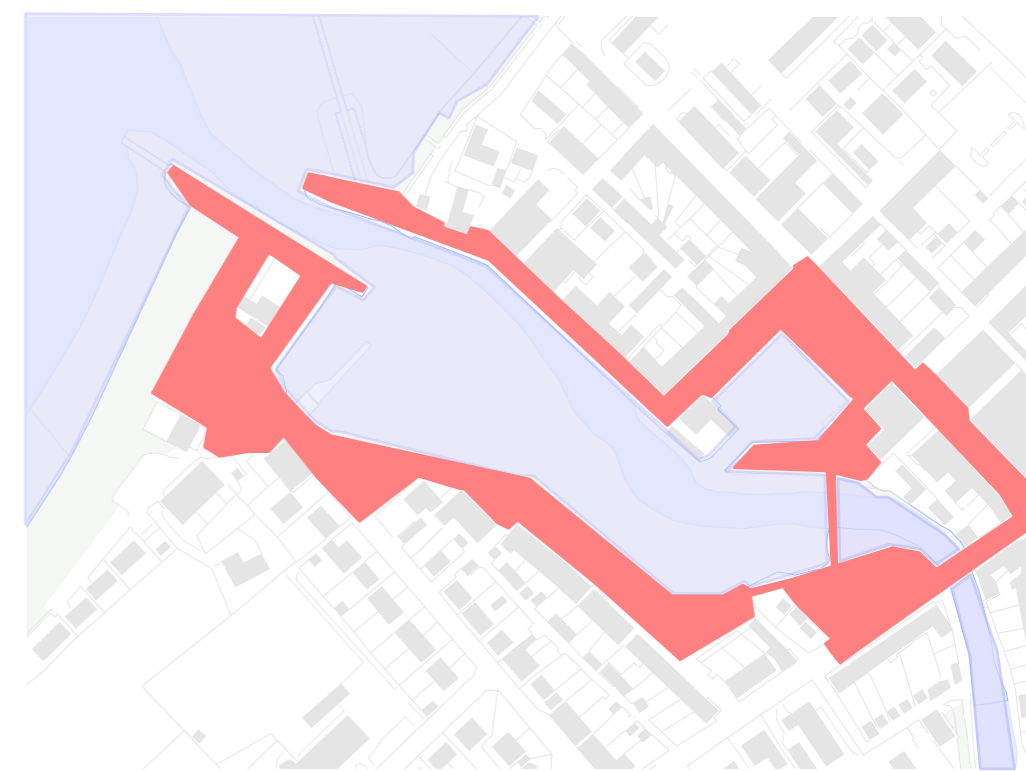
Parth Llifogydd 3

Parth Llifogydd 2

Parthau llifogydd gyda Flood Map for Planning (FMfP)

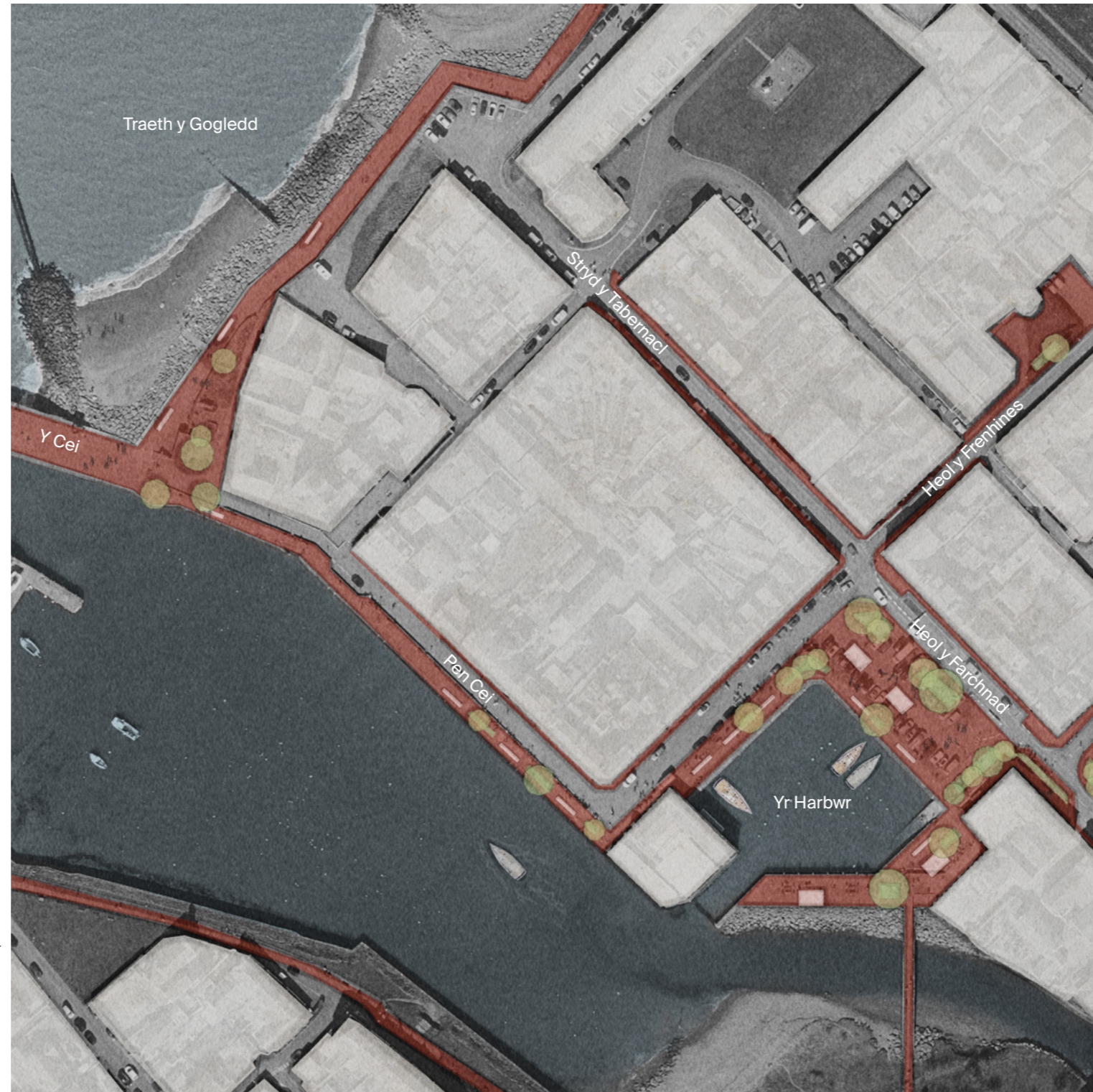

Adeiladau rhestredig gerllaw'r harbwr

Tir y cyhoedd gerllaw'r harbwr

Strategaeth Adfywio 5. Prosiectau Allweddol

Gwelliannau i'r Harbwr

Gwelliannau i'r gofod dinesig o amgylch yr harbwr, gan gynnwys ailgynllunio'r arwyneb solet a maes parcio'r harbwr i ddarparu lle ar gyfer marchnadoedd lleol, digwyddiadau dros dro, a defnydd cymunedol.

Aberaeron

Lle mae ceg Afon Aeron yn cwrdd â Bae Ceredigion.

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

Prosiect allweddol: Datblygiad Penmorfa

- Teithio Llesol
- Busnes
- Cymuned
- Cyrchfan
- Yr amgylchedd
- Y stryd fawr
- Tirwedd
- Dysgu
- Creu lleoedd
- Sgiliau
- Twristiaeth
- Teithio a thrafnidiaeth

5.4.1 Gweledigaeth

Hyrwyddo iechyd, llesiant a thwristiaeth trwy sefydlu porth ymwelwyr a hyb dinesig ym Mhenmorfa.

5.4.2 Disgrifiad

Mae safle Penmorfa a'r adeilad(au) cyfredol yn gyfle i sicrhau mwy o swyddogaeth gymdeithasol a dinesig, gan sefydlu cyswllt cymunedol bywiog, a mecanwaith ar gyfer cefnogi grwpiau lleol, sefydliadau trydydd sector, a busnesau bach annibynnol.

Nod y prosiect yw adeiladu ar y cryfderau cymunedol presennol, y mentrau hunandrefnedig sy'n mynd rhagddynt, a gwaith trydydd sector sefydledig, megis RAY, yng nghanol y dref. Mae yna botensial i sefydlu nifer o fannau i letya digwyddiadau a gweithgareddau cymunedol. Byddai hyn yn creu cyrchfan arall yn Aberaeron er budd preswylwyr ac ymwelwyr, ac yn cael gwared ar beth o'r pwysau presennol yng nghanol y dref. Mae gan safle Penmorfa y potensial i ymgorffori:

- Cynllun amddiffyn yr arfordir cynlluniedig
- Mynediad i lwybr yr arfordir ar gyfer cerddwyr, beicwyr a defnyddwyr cymhorthion symudedd
- Cyfleusterau cyhoeddus, yn cynnwys manau newid (mynediad)
- Gofod chwarae i ieuentid
- Gwybodaeth i dwristiaid ac arddangosfa ar hanes lleol
- Lleoliad cymunedol i'w ddefnyddio a'i logi
- Defnydd/cyfleusterau addysgol yn gysylltiedig â'r ysgolion cyfagos

- Gwelliannau i'r dirwedd a gwelliannau bioamrywiaeth
- Cyfleusterau gwefru ceir trydan

O wybod am y newidiadau i arferion gweithio cyfredol, byddai defnyddio swyddfeydd presennol y cyngor yn rhoi cyfle i ystyried gwaith adnewyddu a gwella. Gallai hyn gynnwys gwneud defnydd mwy effeithlon o'r adeilad trwy agor unedau llawr daear i ddarparu gwasanaethau i'r cyhoedd a siopau dros dro.

Byddai strategaeth gyffredinol ar gyfer y safle yn cysylltu â'r cynllun amddiffyn yr arfordir ac yn canolbwyntio ar wella llwybrau a chysylltiadau i'r dref. O ystyried lleoliad y dirwedd, ymddengys bod yma gyfle i wella iechyd a llesiant, yn rhan o agenda cenedlaethau'r dyfodol. Dylid annog parcio i ymwelwyr yn y lleoliad hwn, gyda mynediad i'r dref ar hyd llwybr yr arfordir, y marina, a'r stryd fawr, a hynny ar well llwybrau i gerddwyr. Byddai hyn yn helpu i liniaru'r pwysau o ran parcio ac effeithiau tymhorol eraill ar seilwaith. Gallai hyn gynnwys gwasanaeth gwennol tymhorol.

5.4.3 Llinell amser

Gellid rhoi prawf ar unedau dros dro ar y safle, a hynny gyda ffocws penodol ar wasanaethau i'r cyhoedd. Yn y tymor canolig, gellir gwella'r arlwy hamdden cyfredol trwy'r strategaeth dirwedd a amlinellwyd. Ochr yn ochr â hyn, byddai'r gwaith o ddatblygu'r adeiladau presennol, a fyddai'n mynd rhagddo gydol nifer o flynyddoedd, yn cyfrannu at yr arlwy cymdeithasol a dinesig ehangach.

5.4.4 Ymgysylltu

Byddai angen i'r cyngor sir a'r cyngor tref arwain y gwaith o ddatblygu prosiect o'r fath, a dylent ffurfio grŵp llywio ar y cyd â rhanddeiliaid cyfagos megis yr ysgol a sefydliadau a phartneriaid lleol eraill. Gallai fod yn gyfle i ystyried y modd y gellir cynnal a chefnogi arlwya hamdden, dinesig, menter a thwristiaeth trwy ddatblygu'r safle cyfan.

5.4.5 Partneriaid

Mae cysoni â gwaith amddiffyn yr arfordir a pholisi cenedlaethol yn allweddol i ddatblygiad y prosiect a'r broses o'i gyflawni. Mae i'r prosiect y potensial i gysylltu â grwpiau diddordeb lleol, fel yr amlinellwyd, ynghyd ag egin fusnesau bach a sefydliadau cenedlaethol. Trwy sefydlu grŵp llywio targededig, gellid cysoni'r gwaith datblygu â chynlluniau eraill CNC a gwaith sefydliadau tebyg.

Lluniau o'r safle

1. Swyddfeydd Cyngor Sir Ceredigion, Penmorfa
2. Traeth y De, Aberaeron

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.4.6 Asesiad economaidd a chymdeithasol

Mewn perthynas ag effaith economaidd, mae prosiect Penmorfa wedi cael ei sgorio fel a ganlyn:

Datblygiad Penmorfa	Gwerth EE
Creu swyddi	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr	3
Cynnydd yn yr amser aros	3
Cynnydd yn nifer yr ymwelwyr o'r tu allan i'r ardal leol	2
Cynyddu gwerth y tir	3
Cyfanswm	14

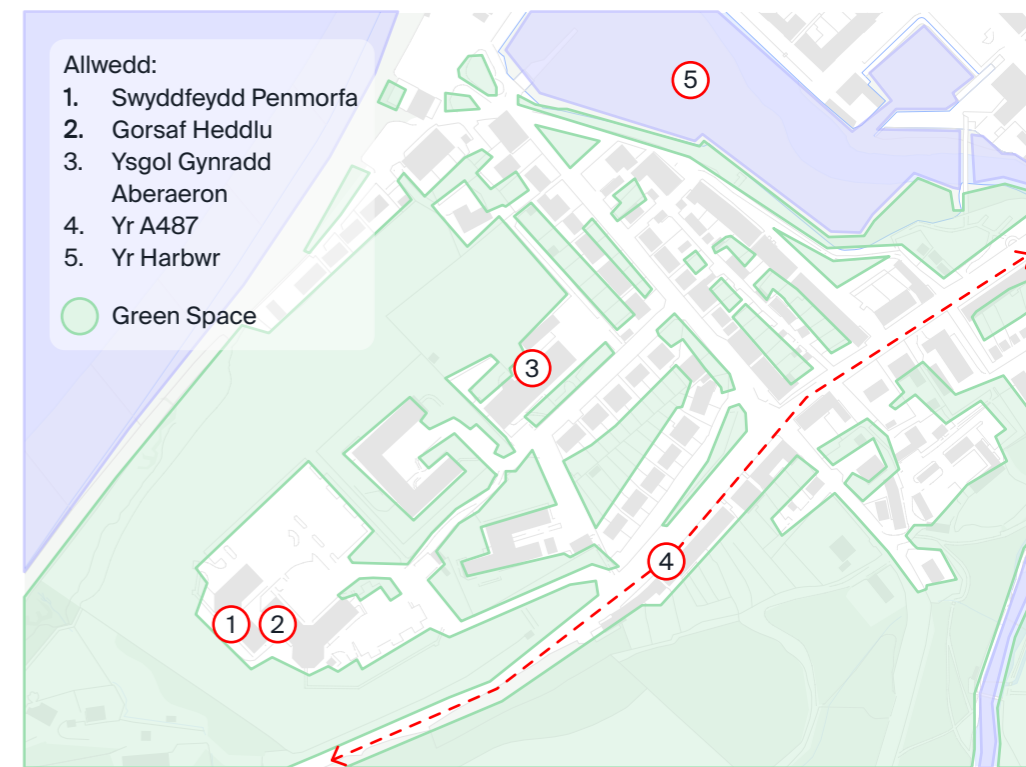
Bydd gan y prosiect hwn botensial sylweddol ar gyfer cynyddu gweithgarwch economaidd a chyfleoedd ar gyfer twf yn achos BBaChau, grwpiau cymunedol a'r sectorau gwirfoddol. I bob pwrpas, bydd yn creu ardal fanwerthu newydd yn y dref, gan gynyddu'r màs critigol ar gyfer gweithgarwch manwerthu a hamdden, cael effaith gadarnhaol ar amser aros, a gwella apêl y dref i ystod ehangach o ymwelwyr. Bydd incwm rhenti o unedau busnes, gofodau swyddfa a gweithdai, ac incwm o feysydd parcio ac o logi lleoliadau ar gyfer gweithgarwch hamdden a busnes, oll yn ysgogi gweithgarwch economaidd.

Mae'r canlyniadau o ran Gwerth Cymdeithasol y mae'r gwaith yn debygol o'u cyflawni ledled tair o saith thema Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 fel a ganlyn:

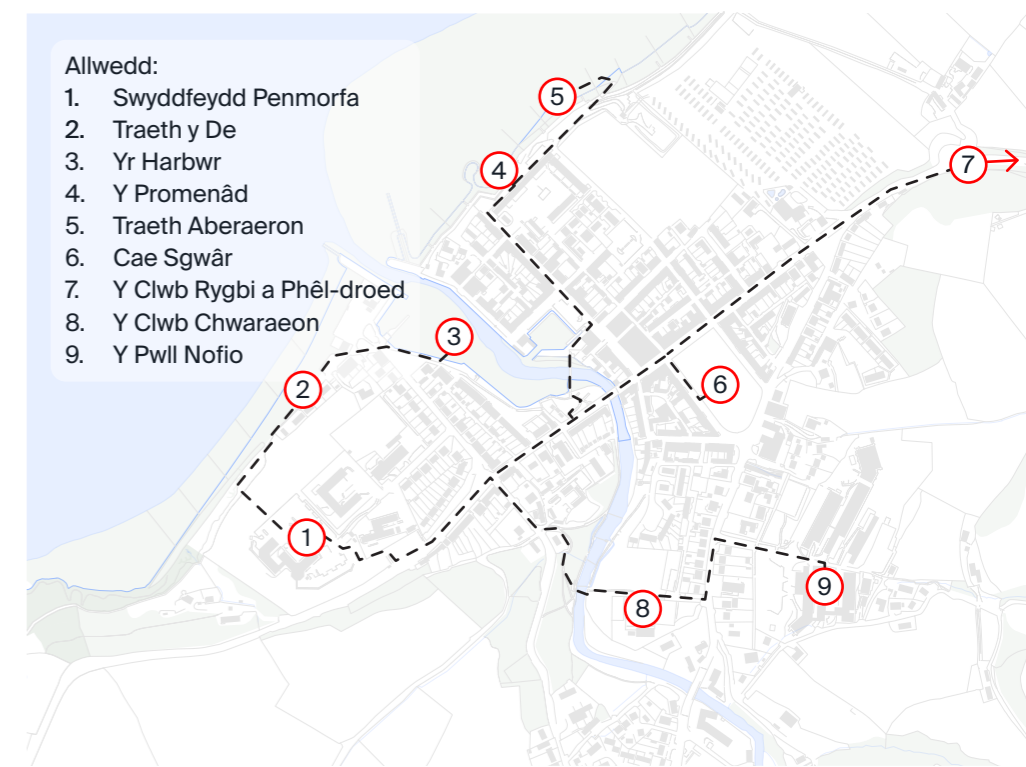
- Mwy o bobl mewn cyflogaeth
- Mwy o gyfleoedd i fusnesau lleol ac MMBCh (Mentrau Micro, Bach a Chanolig)
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer y trydydd sector a sefydliadau cymdeithas sifil (mentrau gwirfoddol, cymunedol a chymdeithasol)
- Mwy o waith gyda'r gymuned
- Cymorth i bobl ifanc ddifreintiedig a'u teuluoedd
- Lleihau anghydraddoldebau
- Mwy o gyfleoedd ar gyfer pobl ddifreintiedig

Perthynas â'r amddiffynfa fôr arfaethedig

Man gwyrdd

Asedau cymunedol

Strategaeth Adfywio

5. Prosiectau Allweddol

5.4.7 Cyllid a buddsoddiad

Mae yna gyweddau strategaethau da yn achos nifer o bolisiau cyllidwyr mewn perthynas â'r prosiect hwn. Er enghraifft, mae darparu mynediad i natur ac annog pobl i fwynhau'r dirwedd ac ymgysylltu â hi yn brosiect posibl i Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Prif Grantiau neu Lywodraeth Cymru a Chronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: Lleoedd Lleol ar gyfer Natur. Byddai rhywfaint o'r gwaith codi trwm mewn perthynas ag amddiffynfeydd yr arfordir yn ennyn buddsoddiad grantiau Rheoli Perygl Llifogydd ac Arfordiroedd CNC a Llywodraeth Cymru.

Mae'r elfennau twristiaeth a theithio llesol cryf hefyd yn nodwedd gadarnhaol a allai apelio at Lywodraeth Cymru/Croeso Cymru: Cronfa Buddsoddi mewn Twristiaeth Cymru, Cronfa'r Pethau Pwysig Llywodraeth Cymru neu Gronfa Teithio Llesol Llywodraeth Cymru.

Mae'r elfennau cyfleusterau cymunedol hefyd o bosibl yn apelio, gyda rhaglen Cyfleusterau Cymunedol Llywodraeth Cymru yn ffynhonnell bosibl o gymorth, yn ogystal ag ymddiriedolaethau a sefydliadau elusennol, o fod yn rhan o unrhyw bartneriaethau.

5.4.8 Cynaliadwyedd a chydnerthedd

Mae gan y prosiect y potensial i gefnogi'r economi leol a'r gymuned ehangach trwy ei ddarpariaeth mewn perthynas â mentrau cymdeithasol a hamdden. Byddai datblygu cyfleusterau cymunedol craidd yn cyfrannu at gynnal gweithgareddau a digwyddiadau cyfredol ledled y dref.

Datblygiad a phorth Penmorfa

Addasu safle Penmorfa i fod yn Borth Ymwelwyr/ Hyb Dinesig. Mae'r weledigaeth yn dangos mwy o hygyrchedd i'r arfordir, darpariaeth ar ffurf cyfleusterau cyhoeddus, y defnydd o leoliad cymunedol, gwelliannau i'r dirwedd, a chyfleusterau gwefru ceir trydan.

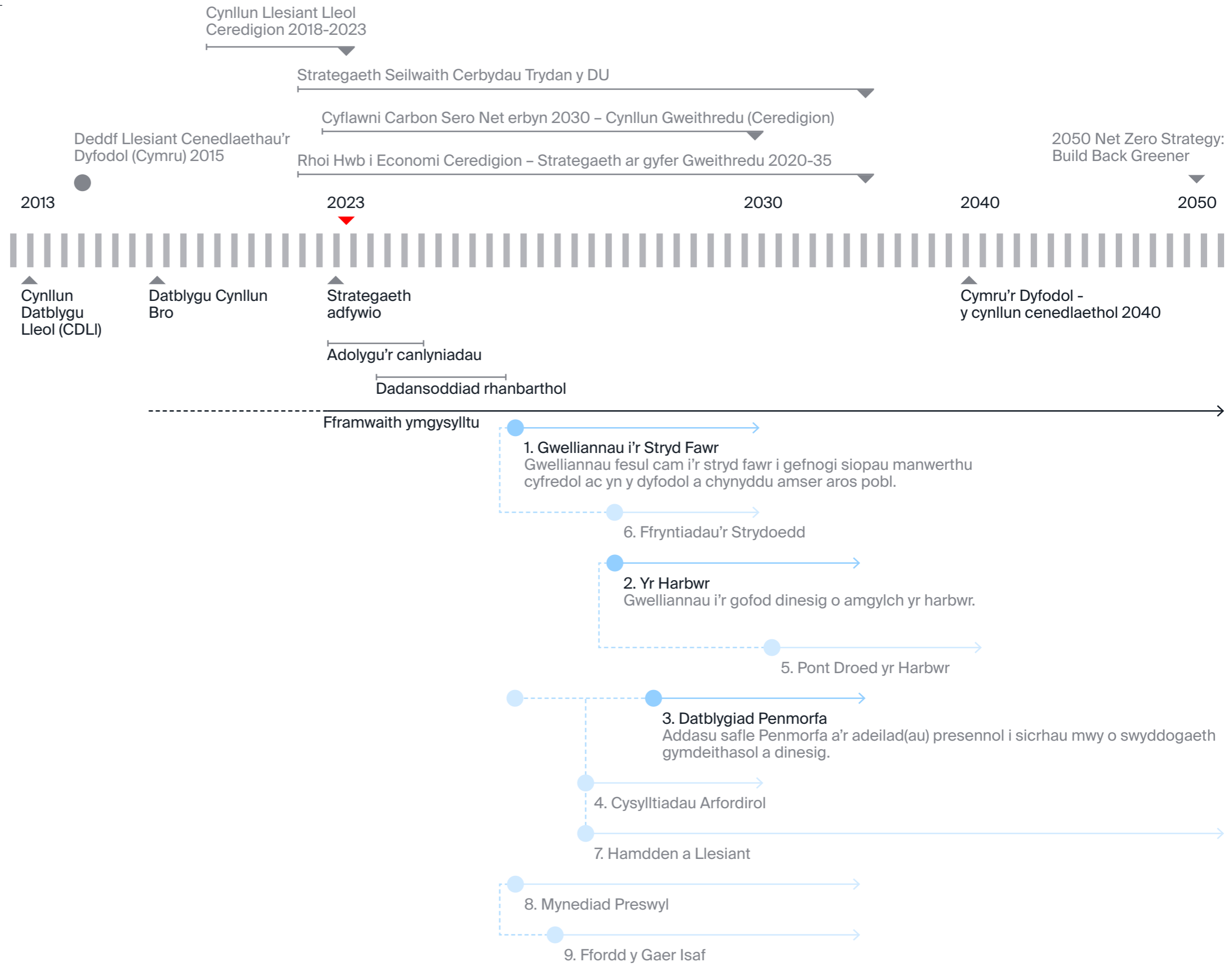
Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.1 Llinell amser

Rydym yn cydnabod bod cyflawni gwaith sy'n cynnwys nifer o randdeiliaid, cymunedau ac ymgynghorwyr yn llyncu llawer o amser. Mae'r broses hirdymor yn gofyn am arweinyddiaeth a phroses lywodraethu i lywio pethau yn eu blaen, cynnal y momentwm a chydlynu datblygiad y prosiect. Mae ymyraethau targededig a phrosiectau ategol yn gofyn am amserlenni gwahanol.

Y strategaeth adfywio hon yw'r cam cyntaf ar daith lawer hirach, a ddylai barhau i gael ei llywio trwy broses ymgysylltu ystyrllon. Mae'r llinell amser yn darparu cyfleoedd i brofi syniadau ac addasu gofodau dros dro i hwyluso anghenion uniongyrchol, ac mae'n cynnig y potensial ar gyfer gwaith datblygu cynyddrannol neu benagored. Mae'n caniatáu i weledigaeth ddemocrataidd ddod i'r amlwg, gweledigaeth sydd naill ai dan arweiniad y cyngor neu dan arweiniad y gymuned, ac sy'n cael ei llywio trwy fewnbwn llwyddiannus ac uniongyrchol gan y defnyddwyr.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.2 Argymhellion

6.2.1 Argymhellion allweddol

Blaenoriaethu a chyflwyno gam wrth gam

Mae'r strategaeth yn cynrychioli gweledigaeth hirdymor sy'n gyfanswm ei rhannau cynyddrannol. Bellach, mae'n ofynnol cyflwyno'r ymyriadau targededig a'r prosiectau awgrymedig yn ôl i randdeiliaid cymunedol fel y gellir mynd trwy'r broses o flaenoriaethu, dethol a chytuno ar set graidd o ymrwymadau hirdymor. Rydym yn awgrymu bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei defnyddio fel pecyn cymorth i ddatglo'r potensial mewn syniadau penodol sy'n gyson â'r achos amlinellol strategol, y cyllid posibl sydd ar gael, yn ogystal â'r diddordeb a'r ymrwymiad i symud ymyriadau targededig yn eu blaen.

Dadansoddiad rhanbarthol

O wybod am natur gydgylltiedig chwe phrif dref Ceredigion: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron, argymhellir bod themâu cyffredin yn cael eu mapio ar draws bob un er mwyn datblygu strategaeth ar gyfer y rhanbarth. Ynghyd â threfi ac aneddiadau ar y ffin cyfagos, ni ddylai strategaethau adfywio ar gyfer prif drefi gael eu hystyried ar wahân; mae'n ofynnol eu cysylltu â'i gilydd i fod yn rhan o broses gynllunio ac ymarfer creu gweledigaeth ehangach. Mae gan hyn y potensial i fod yn gyson â mecanweithiau eraill ar gyfer twf rhynggranbarthol, megis Tyfu Canolbarth Cymru a mentrau eraill, sef mecanweithiau sy'n mynd i'r afael â gwendidau strwythurol sy'n llesteirio'r potensial ar gyfer preswylwyr a busnesau lleol.

Y Stryd Fawr

Mae canol trefi a'u stryd fawr wrth galon y gymuned, a heb i gymunedau berchnogi cynlluniau adfywio ar gyfer y stryd fawr, ni fyddant yn debygol o lwyddo. Mae awdurdodau lleol mewn sefyllfa dda i flaenoriaethu ac arwain yn achos cynlluniau ar gyfer y stryd fawr gan y gallant sicrhau bod cymunedau a busnesau yn cael eu cynnwys yn llawn. Rydym yn argymhell datblygu cynllun targededig ar gyfer y Stryd Fawr sy'n caniatáu i'r gymuned asesu ei stryd fawr gyfredol mewn modd gonest ac agored, trafod yr heriau cyfredol, a, lle bo hynny'n briodol, galluogi i waith ailddatblygu gael ei wneud ar gyfer defnyddiau amgen i helpu i greu lleoedd cynaliadwy.

Ymgysylltu ystyrion

Mae llunio strategaeth ynddi ei hun yn llyncu amser a, thrwy'r darn byr hwn o waith, mae set o gynigion gwybodus wedi cael eu trafod a'u datblygu, a hynny gyda mewnbwn targededig gan amrywiaeth o randdeiliaid. Rydym yn argymhell ymrwmo i strategaeth ymgysylltu hirdymor, a fyddai'n cael ei hystyried yn rhywbeth sy'n goroesi'r comisiwn cychwynnol hwn. Cyfeirier at y Fframwaith Ymgysylltu awgrymedig er mwyn bwrw ymlaen â phob un o'r ymyraethau targededig hyn.

Heol y Farchnad

Yn cael ei phoblogi gan ddarpariaethau parcio, siopau, tai, llety a chaffis.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.2.2 Argymhellion ategol

Dichonoldeb y cynllun

Dylai'r gwaith o fwrw ymlaen â datblygiad y strategaeth adfywio hon yn y dyfodol gael ei wneud yn unol â Chynllun Gwaith RIBA, gyda cherrig milltir clir yn cael eu sefydlu trwy gydol cam dichonoldeb pob prosiect unigol. Dylai'r broses ddichonoldeb helpu i asesu hyfywedd a haenu gofynion manwl ym mriiff y prosiect cyn i'r broses gynllunio ddechrau.

Pobl ifanc

Mae tueddiadau ac ystadegau demograffig yn amlygu pwysigrwydd rhoi llais a chyfle i bobl ifanc ddylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu hardal leol. Rydym yn argymhell mabwysiadu ffurfiau ar ymgysylltu sy'n galluogi pobl ifanc i fod yn hyderus ynghylch dylanwadu ar eu hamgylchedd lleol, a'i lunio, a hynny gan ddefnyddio'r sgiliau a'r wybodaeth am yr ardal y maent yn byw ynddi i lywio'r gwaith o gyflawni'r strategaeth adfywio hon trwy gydol y camau dilynol.

Gweithio mewn partneriaeth

Cydnabyddir bod cyfalaf cymdeithasol yn ofynnol i weithredu rhai o'r syniadau trawsffurfiol a gyflwynir yn y strategaeth hon. Lle bo modd, dylai prosiectau dynnu ar set o werthoedd ac adnoddau a rennir sydd ar gael i gymunedau, rhanddeiliaid allweddol, cyrff cyhoeddus a sefydliadau'r trydydd sector, ac a fyddai'n caniatáu iddynt gronni adnoddau a chydweithio mewn modd effeithlon ac effeithiol tuag at ddiben cyffredin. Mae yna gyfle i adeiladu ar berthnasoedd cyfredol â sefydliadau allweddol (prifysgolion, colegau, Llyfrgell Genedlaethol Cymru, canolfannau celfyddydau, ac ati) ac i sefydlu busnes sector preifat ledled y sir i gryfhau'r gwaith o gyflawni'r cynlluniau hyn.

Gwerth

Mae'n bosibl na fydd yr hyn y mae'r cyngor sir yn gosod gwerth arno yr un fath yn achos cymuned leol neu grŵp o breswylwyr lleol. Bydd adolygu gwerth cymdeithasol a gwerth economaidd pob prosiect wrth iddo ddatblygu yn gymorth i arfarnu pwysigrwydd ac arwyddocâd ymyraethau penodol i randdeiliaid gwahanol. Nid yw ymyraethau targededig wedi'u datblygu ddigon eto i ddefnyddio fframwaith TOMs Cenedlaethol Cymru i'w lawn botensial. Rydym yn argymhell, yn ddiweddarach yn y cam dichonoldeb, fod y gwerth procsi yn cael ei ddefnyddio i gyfrifo'r gwerth ariannol ychwanegol a grëwyd.

Trafnidiaeth

Mae cysylltedd yn hanfodol i dwf economaidd a thwf yn y dyfodol, ac mae llawer o'r ymyraethau a amlinellir yn dibynnu ar fuddsoddiad parhaus mewn gwasanaethau priffyrdd, trafndiaeth a'r amgylchedd. Mae gan Geredigion hefyd nifer o goridorau trafndiaeth strategol allweddol y mae pobl a chadwyni cyflenwi ledled Cymru yn dibynnu arnynt. Rydym yn argymhell bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei hymgorffori yng nghynllun system drafnidiaeth sirol hygyrch, gynaliadwy ac effeithlon tymor hwy a fydd yn cyd-fynd â Llwybr Newydd: strategaeth drafnidiaeth Cymru 2021.

Ynni

Mae asedau amgylcheddol y rhanbarth ac arbenigedd mewn technolegau carbon isel yn gryfderau allweddol, ac mae Canolbarth Cymru mewn lle da i gynhyrchu ffurfiau gwyrdd ac adnewyddadwy ar ynni. I ddatblygu'r cyfleoedd busnes cywir, mae'n ofynnol cydnabod buddsoddiadau yn y seilwaith dŵr, ynni a gwastraff a chynllunio'n ofalus ar eu cyfer. Dylid sefydlu canlyniadau cynaliadwyedd clir, cyflawnadwy ac uchelgeisiol, a'u cynnwys yn rhan o bob prosiect yn y strategaeth hon a roddir ar waith. Wrth i gynlluniau gael eu datblygu, dylid defnyddio defnydd ynni a modelau eraill i brofi a mireinio'r cysyniad, y strategaeth gynaliadwyedd a'r broses o gyflawni'r canlyniadau cynaliadwyedd.

Yr Amgylchedd

Mae tirwedd unigryw'r sir a'i chyfoeth o asedau naturiol eithriadol yn greiddiol i'r strategaeth adfywio hon. Cydnabyddir bod y sir yn gweld mwy o lifogydd a digwyddiadau tywydd pwerus; felly, lle bynnag y bo modd, dylai ymyraethau gefnogi gwelliannau amgylcheddol ehangach a chynlluniau CNC i ddiogelu eiddo sydd mewn perygl o lifogydd ac erydu arfordirol.

Ffosffadau

Mae Afon Teifi yn llifo trwy ardaloedd helaeth o Geredigion. Mae dalgylch yr afon yn gorchuddio 44.6% o dirwedd Ceredigion ac yn cynnwys Tregaron, Llanbedr Pont Steffan a Llandysul. Bydd canllawiau newydd ar effeithiau niweidiol ffosffadau ar ecosystemau a rhywogaethau dŵr yn cael effaith sylweddol ar y cymunedau lleol hyn a'r modd y bydd yr ymyraethau targededig a amlinellir yn datblygu. Argymhellir bod y strategaeth adfywio hon yn cael ei hadolygu a'i datblygu yn dilyn cyhoeddi'r CDLI nesaf (y cyfnod 2018-33), sydd wedi cael ei oedi ar hyn o bryd.

Sgiliau

Mae'r strategaeth adfywio hon yn darparu cyfleoedd i gefnogi menter, busnes a dysgu ar lefel leol a rhanbarthol. Yr uchelgais yw creu lleoedd ac iddynt gyfleoedd cyflogaeth uchel eu gwerth sy'n cefnogi mentrau lleol lle bynnag y bo modd. Wrth i bobl aros mewn gwaith am gyfnod hwy, bydd amrywiaeth o gyfleoedd yn ofynnol i sicrhau bod unigolion yn parhau i fod yn gyflogadwy, yn dra chymwys ac yn fedrus. Rydym yn argymhell bod y strategaethau adfywio ar gyfer chwe phrif dref Ceredigion: Aberaeron, Aberystwyth, Aberteifi, Llanbedr Pont Steffan, Llandysul a Thregaron, i gyd yn cael eu hadolygu ar y cyd â phartneriaid addysg a busnes strategol i ymgorffori a mynd i'r afael ag unrhyw fylchau sgiliau yn eu darpariaeth yn y byrdymor, y tymor canolig a'r hirdymor.

Perchnogaeth

Heb i bobl berchnogi cynlluniau adfywio, nid fyddant yn llwyddo, nac yn cael eu hintegreiddio i'r gymuned. Yr awdurdod lleol sydd yn y lle gorau i gefnogi'r ddarpariaeth, lle bo modd, pa un a yw'r ddarpariaeth honno, yn dibynnu ar y blaenoriaethau, dan arweiniad y cyngor neu'r gymuned. Bydd cydlynu cyfres o ymyraethau targededig gam wrth gam, fel yr amlinellir yn y strategaeth hon, yn gofyn am geidwad neu swyddog datblygu lleol dynodedig i hyrwyddo a rheoli'r prosiect ym mhob achos. Dylai'r rôl fod yn un dref-benodol gan y bydd yn dibynnu ar wybodaeth leol, ymgysylltiad parhaus â'r gymuned, ac ymrwymiad hirdymor i fynd i'r afael â materion penodol trwy gydweithio â phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol.

Mabwysiadu ffurfiau ar ymgysylltu sy'n galluogi pobl ifanc i fod yn hyderus ynghylch dylanwadu ar eu hamgylchedd lleol.

Dylai prosiectau dynnu ar set o werthoedd ac adnoddau a rennir er mwyn caniatáu i randdeiliaid gydweithio mewn modd effeithlon yn unol â diben cyffredin.

Strategaeth Adfywio

6. Canlyniadau

6.3 Fframwaith Ymgysylltu

Yn dilyn nodi prosiectau allweddol, argymhellir y 'camau nesaf' canlynol. Bydd dychwelyd eto at y cylch ymgysylltu sy'n seiliedig ar asedau ac a sefydlwyd ar egwyddorion ymchwiliad gwerthfawrogol, yn helpu i nodi rhanddeiliaid allweddol a sefydlu grŵp llywio rhanddeiliaid. Mae'r camau nesaf hyn yn cynnwys: rhagweld dyfodol ar gyfer pob prosiect allweddol ar y cyd â grŵp llywio'r rhanddeiliaid a'r gymuned; cynllunio camau byrdymor a hirdymor gwirioneddol, a; gweithredu ar unwaith er mwyn dechrau ar ddatblygiad tymor hwy.

Cam 1: Darganfod

Nodi rhanddeiliaid allweddol y gwyddys eisoes fod ganddynt ddiddordeb ym mhob prosiect allweddol, a bwrw'r rhwyd yn ehangach trwy wahodd rhanddeiliaid eraill y gall eu hadnoddau, eu sgiliau a'u diddordebau gefnogi'r prosiectau. Cysylltu'n uniongyrchol â rhanddeiliaid a hysbysebu'n gyhoeddus, a hynny gyda'r nod o ddechrau grŵp(iau) llywio sy'n cynnwys unigolion a sefydliadau y gall eu diddordebau, eu hadnoddau a'u sgiliau amrywiol gefnogi'r camau nesaf.

Cam 2: Breuddwydio

Cynnal gweithdy ar gyfer y grŵp llywio i rannu diddordebau, sgiliau ac adnoddau amrywiol y rhanddeiliaid ac i ddychmygu amrywiol bosibiliadau ar gyfer dyfodol pob prosiect allweddol, gan gynnwys camau gweithredu 'hawdd' ac 'ar unwaith' (blwyddyn), ac uchelgeisiau 'anoddach' a' hirdymor' (10 a 100 mlynedd).

Cam 3: Cynllunio

Cefnogi'r grŵp llywio i gynllunio ar gyfer digwyddiad(au) cyhoeddus yn 2023 er mwyn ysgogi'r safle ar unwaith, a hynny gyda'r nod o amlygu potensial y safle, cyflwyno syniadau cychwynnol i gynulleidfa gyhoeddus ehangach, a gwahodd rhagor o syniadau a chyfranogiad yn y camau nesaf.

Cam 4: Cyflawni

Cyflawni'r gwaith o ysgogi'r safle(oedd) er mwyn ymgysylltu â'r cyhoedd a chael adborth, gan ddefnyddio'r digwyddiad i gasglu tystiolaeth o ddiddordeb, angen, a hyfywedd ar gyfer cyfleoedd ariannu yn y dyfodol. Yn dilyn y digwyddiad, dechrau llunio cyfansoddiad ffurfiol ar gyfer grŵp rhanddeiliaid sy'n ymrwymedig i ddatblygu'r prosiect(au) yn y tymor hwy. Gallai hyn gynnwys ymyraethau lled-barhaol byrdymor (1-3 blynedd) a fydd yn parhau i brofi a chynnull tystiolaeth ar gyfer cynigion datblygu graddfa fwy a thymor hwy.

Gweithdy ymgysylltu

Gweithdy ymgysylltu â rhanddeiliaid lleol, Ionawr 2022.

Strategaeth Adfywio

Strategaeth Adfywio Aberaeron, 2023

Y Tîm Ymgynghorol

Arweinydd Tîm y Penseiri a Dylunio: Rural Office
Cyllid a Buddsoddiad: The Funding Centre
Ymgynghoriaeth Costau: Currie & Brown

Mae'r tîm ymgynghorol wedi cael cymorth gan staff ledled Cyngor Sir Ceredigion, yn ogystal â chan amrywiaeth o arbenigwyr allanol ac adolygwyr cymheiriaid, sydd oll wedi ymgysylltu â'r gwaith o ddatblygu a darparu'r cynllun hwn.

Paratowyd y ddogfen strategaeth adfywio gan:

Rural Office
Yr Egin
Ffordd y Coleg
Caerfyrddin
SA31 3EQ

www.rural-office.co.uk

© Rural Office 2023

Mynnir hawl Rural Office for Architecture Ltd i gael ei nodi yn awdur y gwaith hwn yn unol â Deddf Hawlfraint, Dyluniadau a Phatentau 1988.

Credydau'r Ffotograffau (Cedwir Pob Hawl):

Mohamed Hassan
mohamedhassanphotography.com

Janet Baxter
janetbaxterphotography.co.uk

Delwedd y clawr: Aberaeron, Mohammed Hassan